

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

311294

Vol. 12
సంపుటము ౧౨

చెన్నపట్టణము 1925 వ సం॥ జూన్ నెల 16-వ తేది మంగళవారము
శ్రీ క్రోధనామ సంవత్సరము, శ్వేతమాస బహుళ దశమి ౧౦.

No. 65
సంచిక ౬౫

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారితో వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము నకలవిడ నొప్పులకు నంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పొన్నపు సుష్ణుల బారదోలును, పొట్లగొట్టును.
బిణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట వట్టుటవలన కఠిన
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేయును.
దేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

చక్క-నిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట సుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టివిధి, మద్రాసు లేక, 109 ప్రెరిరోడ్డు, ఫోర్ట్ బొంబాయి.

ఆంధ్రులకే

Last Few Copies of

"OTHELLO" Unveiled
"HAMLET" Unveiled

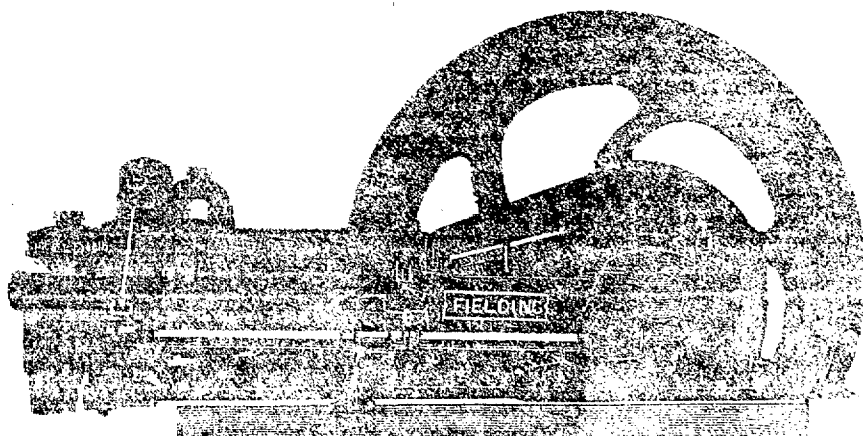
by the late Rentala Venkata Subba Row for Clearance price of Rupees three, Each Volume of
about 700 pages available till the 15th of July or till stock permits.

Victoria Depot, Mylapore, Madras.

ప్రసిద్ధి కెక్కిన "ఫీల్డింగ్" పేటెంటు శమిడికల్
క్లీక్ స్టారింగు కూడు ఆయిలు ఇంజను

STARTS IN TWO MINUTES FROM COLD

586

యీ యింజను సుమారు రెండే నిమిషములలో వేపరై జరు చ్చుని స్థితిలో నుండగనే ప్తార్లు
కాగలదు. యెటువంటి కూడు ఆయిలుతోనైనను అతినంతపై కరముగా పనిచేయును. కూడు
ఆయిలు ఖర్చు బహు స్వల్పము. యీ యింజనును నడిపించుటకు యెక్కువ సామర్థ్యమును,
యెక్కువ అనుభవమును అవసరములేదు.

పోల్ యెంట్లు: —

కలెఫోర్నియా,
నెం 690 రు.

డి. యల్. కాస్ట్రీ అండుకో.,
12, తంబుకెట్టివిధి, మదరాసు.

పోస్టుబాక్సు
నెం 203 రు.

వెల్లింగ్టన్ సినిమా

18-6-25 కనివారమునుండి 19-6-25 శుక్రవారమువరకు
ప్రతి కేసి, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 3-15 గం॥
చూటినీ ప్రత్యేకఆట గలదు.
ప్రపంచమందు అంతిమను చాల ఆకర్షణీయమైన
ది ఐ రన్ మాన్ కడపటివారము
అల్పదిన ధైర్యకార్యములు చూడవలసివి.
సాహసము గల పిశాచములరాజు

గాంధీ దైవజ్ఞుడు

భర్తృన్యాయమైన 5 ప్రశ్నలపై పంపికయెడల సరియగు
భావిఫలితమునువాసి పంపెదము. ప్రశ్న వ్రాయుకాలమును
విలాసమునుకూడ తెలుపవలెను. 5 ప్రశ్నలకు రు 1-0-0. ప్రై
వేట్ ప్రశ్నకు 0-4-0. (వి.పి. 1-4-0) ఒకసంవత్సరఫలమువ్రాయ.
5-0-0. ఆంజనేయతోటిసాలమును, తిరుత్తణి, చిత్రూరుజిల్లా

చేతిమగ్గుములకు కావలసిన

సామానులు

చేతిమగ్గుములకు కావలసిన వార్నిసువడి
(Cotton Healds) తీగవడి (Wire Healds) పన్నె
(Steel Reeds) నాడి చక్రములతోగాని లేకుండ
గాని (Steel Rollet Shuttles) ఊచలు.(Bobbins)
వశిలాగుటకు సూదులు (Reed Hooks) ఉడతలు
(Pickers) మొదలగునవన్నియు చిల్లరను, టోకు
గను. మిక్కిలి సరసమునధరకు మానదద దొరకును.
వివరములకు క్రింది విలాసమునకు ఇంగ్లీషున
వ్రాయవలయును,

The Indo-British
Trading Bureau,
15/19, Ghoga Street, Fort, BOMBAY

బెసెంటుగారి కామనుపెల్లు బిల్లు

ఒక ప్రవేశకాన్నియ దరఖాస్తు విషయమై కోర్కెనివ్వ. య
 నులు చెప్పదలచుచున్నాడని విశిష్టాధ్యక్షుల జేయుచు ప్రధాన
 న్యాయమూర్తికి జాబుల వ్రాసినందుకు తగిన సమాధానము చెప్ప
 కొనవలసినదని నేను నీనియును పక్షితన గిరిధరలాలు అగర్వా
 లుగారు మోక్షోద్ధార ప్రధాన న్యాయమూర్తియైన సర్ గ్రీన్
 వుడు వియద్యుగారి యెదుటికి పిలువబడిరి. పార్టీలువచ్చి న్యాయ
 మూర్తి నింటివద్ద చూచుట అక్రమమనియు, నీవిషయమున
 పక్షియుక్త నడత చాల తెలివితక్కువగా నున్నదనియు, నికముం
 దు ప్రజలు తెలివితగిలి ప్రవర్తింపబలెనని కోరుచున్నాననియు
 న్యాయమూర్తి చెప్పెను. అజాబును న్యాయమూర్తి జవాబును
 కోర్కెలో వాఖులుచేయబడెను. (అ. ప్రె.)

చెన్నపురి బజారుధరలు

1925-వ సం జూను నెల 16-వ తేది మంగళవారము

1. ధాన్యములు

దనియాలు బా 1-8 రు 80 0 0 మొదలు 42 0 0 వరకు		
బియ్యము బస్తాలు	మొదలు	వరకు
కుసుమ తెనాలిది ,, ప 48 గలవి రు	18 0 0	15 0 0
నల్లారిది ,, డిటా ,,	15 8 0	17 0 0
డిల్లిది ,, డిటా ,,	16 0 0	18 0 0
రాగులు బా. 164 బస్తా 1-8 ,,	8 12 0	9 0 0
శువ్వలు ,, ,,	20 0 0	24 0 0

2. పప్పుధాన్యములు

కందులు బస్తా 1-8 రు 205 ,,	12 8 0	18 8 0
సెనగలు ,, డిటా ,,	12 0 0	128 0
పెసలు ,, డిటా ,,	14 8 0	15 0 0
మినుములు ,, డిటా ,,	18 0 0	16 0 0
జీలపండు రు 164 ,,	8 8 0	9 0 0

3. నూనెవస్తువులు

శువ్వలనూనె బా 1-8 ,,	154 0 0	155 0
నెయ్యి మ 1-8 ,,	14 0 0	25 0 0
కొండాపురం శేరునెనగవస్తాబా 1-8 ,,	55 0 0	60 0 0
ఇతర ప్రదేశము ,, ,,	50 0 0	58 0 0
శేరునెనగనూనె గానుగ బా 1-8 రు 186 మి.కా.నూనె 182		
అమచము బా 1-8 ,,	188 0 0	184 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-8 ,,	185 0 0	
కూరపసుపు ,, ,,	55 0 0	60 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరుది)బా 1-8 ,,	100 0 0	110 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు ముఖంగ 1-8 రు	50,85	
కాశమా నీలపాయకట్టు ,, ,,	70,75	
బెల్లము బా 1-8 రు	85 0 0	45 8 0
చింతపండు బా 1-8 ,,	40 0 0	60 8 0

5. ఇనుము

పట్టా రకం బా 1-8 ,,	82 0 0	88 0 0
చదరం ,, ,,	88 0 0	88 0 0
రవుండు ,, ,,	85 0 0	86 0 0

6. లోహములు

వెండి 100 కులంక ,,	71 0 0	78 8 0
జంగారము, కులము 1-8 ,,	21 10 0	21 12 0
సవరము 1-8 ,,		18 11 0
ఇత్తడి బా 1-8 ,,	258 0 0	256 0 0
రాగి డిటా ,,	285 0 0	288 0 0
అస్కాచక్కెర 226 పా 1 గలవి	88 0 0	88 4 0

7. రంగులు అలిజరైను

అవుకృష్ణము 20 డిగ్రీలు ,,	64 0 0	70 0 0
లొట్టికృష్ణము డిటా ,,		
సింహం డిటా ,,		
గుర్రం డిటా డిటా ,,	67 0 0	68 0 0

8. దూది

కొండాపట్టుబారు 1-8 ,,	రు 800 0 0	
పల్నాడు దూది ,,		240 0 0

9. నూలు

కొయంబత్తూరు నెం 10 1/2 పెట్టె 1-8 ,,	7 8 0	
మధుర నెం 12 1/2 పెట్టె 1-8 ,,	5 1 0	
పుళ్ళూరు యెనుగ నెం 8 1/2 పెట్టె 1-8 ,,	7 4 0	
అహమదాబాదు నెం 12 1/2 పెట్టె 1-8 ,,	7 4 0	
నూకయెనుగ నెం 20 ,,	9 8 0	
జపాక్ నెం 20 ,,	9 8 0	
,, నెం 40 ఏ రేబిలం అయినను ,,	12 0 0	
వడ్డూర్ నెం 24 1/2 ,,	10 4 0	
14 1/2 క్విలక పక్షి ,,	7 6 0	
నెం 20 రెన్ని సింహం యిటె ,,	10 8 0	
నెం 22 ,, ,,	10 12 0	
నెం 12 1/2 రెన్ని సర్కసు ,,	8 8 0	
నెం 14 1/2 ,, ,,	8 12 0	

భారతి

బెండుచేయబడిన సంపుటములు

అందముగాను, గట్టిగాను, సగములోని నిడుక్కాల్తోతో 6 సంచికలు
ఒక్కొక్కవాల్కుము చొప్పున బెండుచేయబడినవి.

1924 సం జనవరి మొదలు జూన్ వరకు 6 సంచికలు	బెండుకట్టిన సంపుటము	4-8-0
1924 సం జూలై మొదలు డిసెంబరు వరకు 6 సంచికలు	డిటా	4-8-0
1925 సం జనవరి మొదలు జూన్ వరకు 6 సంచికలు	డిటా	4-8-0

ఈ సంపుటములు కావలసిన సొమ్ము మణిఆరరుగ పంపుచూ దగ్గర నున్న రైలుస్టేషన్ పేరు వ్రాసిన రైలుపార్కులుగా పంపుదుము. తపాలో వీ. పీ. ద్వారా పంపిన ఖర్చులు ఎక్కువ అగును.

విలాసము :—

భారతి పత్రికా కార్యాలయము,

నెం. 7, తంబుకెట్టిపిడి, మద్రాసు.

వారాంతరణస్థితి

1925 సం జూన్ నెల 16-వ తేది మంగళవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	మొత్తము Xర 24 గంటలలో అర్జియంతో	మొత్తము Xర 24 గంటలలో అర్జియంతో	మొత్తము Xర 24 గంటలలో అర్జియంతో	మొత్తము Xర 24 గంటలలో అర్జియంతో	మొత్తము Xర 24 గంటలలో అర్జియంతో
గోపాలపురం	99.0	88.4	...	0	44.96
విశాఖపట్టణము	95.5	82.0	...	0 29	87 09
కాకినాడ	102.5	82.9	...	2.85	89.09
మచిలీపట్టణము	108 9	82.7	...	0.59	41 59
కర్నూలు	100.2	79.8	...	0	26.01
బళ్లారి	99.5	75.7	...	0	20.51
కడప	108 2	82.6	...	0.30	81.28
నెల్లూరు	105.7	84.4	...	0	87.98
మద్రాసు	101.6	82.8	...	0.09	50.74
కడలూరు	99.7 8	79.6	...	0.58	52.94
నీలము	99.7	77 2	...	0.66	89.80
కొయంబత్తూరు	91.7	71.1	...	0 41	22.39
తిరుమనాపల్లి	101.9	79.6	...	1.04	88.18
నాగపట్టణము	100.4	80 1	...	0.22	54.98
మధుర	100 2	75.0	0 82	2 04	88.56
పాంబర్	92.8	81.2	...	0	87.00
తిరునల్వేలి	1.37	28.84
తిరువేంగళము	86 0	76.8	...	1.29	64 51
కొచ్చిన్	87.2	74.6	0.27	5.76	114.51
కాకిట్టు	90 8	77 1	...	4.65	117.16
మంగళూరు	89.5	74.1	1.16	12 48	125.68
తెలంగాణ	91 8	67 8	...	0.25	85.87
మేకార	76.6	62.2	0.20	8.86	125.46
కొడైకనాత్	64 2	50.2	0.48	8.68	62.18

సర్కారులు:—మేముము రట్టయగనున్నవి. ఆర్థిక తక్కువ. విశాఖపట్టణములో పగటివేడిమి 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ. తక్కువచోట్ల 5 1/2 నుండి 9 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ రాత్రివేడిమి 2 1/2 నుండి 8 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

డక్కన్:—మేముము పలచగనున్నవి. ఆర్థిక తక్కువ. పగటివేడిమి 8 నుండి 5 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కర్నూలులో రాత్రివేడిమి 2 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నూలు:—మొత్తము మేముము పలచగ నున్నది. ఆర్థిక చాలతక్కువ. నెల్లూరులో పగటివేడిమి 4 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ. మద్రాసులో పగటివేడిమి నెల్లూరులో రాత్రివేడిమి 8 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

రాజధాని దక్షిణ పడమటిభాగము:—స్థానిక చికిత్సలుబడవచ్చును.

ఎన్. ఆర్. యు. నావూరు,
వాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

మార్వారి సంఘసభ

రాజకీయపరిస్థితులనుగూర్చి రామకుమార

ఝూన్ వాలాగారు ప్రసంగించుట

కలకత్తా, జూన్ 14:—నేడు మార్వారిసంఘ సాంఘిక కార్యకర్తల సమావేశం రామకుమార ఝూన్ వాలాగారు దేశములోని రాజకీయ పరిస్థితులను గూర్చి యిట్లు ప్రసంగించిరి:—హిందూదేశమునం దిప్పుడు అన్ని పక్షముల వారికాను అత్యుత్పాదనము ప్రబలినది. వారిలో కొంతమంది వివాదకరముగ పద్ధతుల నవలంబించి పరిపాలనను స్తంభింపజేయు వలె నని చూచుచున్నారు. మార్వారిలకు వర్తకవ్యాపారములే ప్రాధమ్య ఆయినప్పటికిని రాజకీయముగా ఆకాంతి ప్రబలినట్లయిన వర్తక వ్యాపారములు మందగించును గావున వారు పూర్తిగా రాజకీయములను విడనాడుటకు సిలు లేదు. రాజకీయవాయకులలో కొంతమంది దృక్పథము నూతనముగా మారుటకు నూచకము ప్రభుత్వమువారు నూతనవాతావరణమునకు తగినట్లు ప్రయత్నించెదరని నమ్మెదను. పన్నువిచారణసంఘమునకు గూడ బెంగాలు మిత్రవ్యయసంఘమునకు నాకావాలిజ్య సంఘమునకు సివిలు జస్టిసు సంఘమునకు పట్టినగతియే పట్టునని భయముగా నున్నది. లీ కమిషనువారి శిఫారసులు నూచించు విశేషాదాయమును సాధించుటకే పన్నువిచారణసంఘము నియమింపబడినదని కేసు తలచెదను.

వర్తకవ్యాపారములను తిలకించి లెక్కలను పరిశీలించినట్లయిన వ్యాపారమంతయు హిందూదేశమున కనుకూలముగా నున్నట్లు కనబడుచున్నది కాని ముడిపజారములయొక్కయు విదేశములలో తయారైవచ్చుచున్నవస్తువులయొక్కయు ధరలలో విశేషవ్యత్యాస ముండుటచేత అనుకూలస్థితి మారిపోవుచున్నది. వర్తకవ్యాపారములలో విదేశీయులు హిందూదేశమును కొల్లగొట్టుచున్నందు భారతీయులు విదేశములలో గౌరవ పరతులమిగా వ్యాపారము చేసికొందుమని అడుగరాదు. సంఘసంస్కరణవిషయమున మార్వారిలు ఎల్లాకేవలధర్మనాత్రములను శమ్యెదరని చెప్పెదను. ఆధర్మమును శమ్యెటవలన చెడుసంస్థవినియనని వాదనవచ్చును. శుద్ధియుద్ధమమును స్థాపించి హిందూమతాసభ విభేదములను ప్రోత్సహించుచున్నది గావున మార్వాడీ లందుచేరజాలరు. అయినను సంఘసంస్కరణములో వారెక్కరిని తీసివేయ. పాశ్చాత్య నాగరికత యను వ్యామోహములో పడకును. పాశ్చాత్యదేశములకు పనికివచ్చినవస్తువులు ప్రాచ్యదేశములకు పనికివచ్చినవస్తువులు మాత్రేప్రభువువాదనను జ్ఞాపక ముంచుకొనుడు. పాశ్చాత్య పద్ధతుల ననుసరించి లాభిగముగ హిందూసంఘము ఎట్లు పునర్నిర్మాణము చేయవచ్చునో దీర్ఘముగ విచారించును. మిశ్రస్థితియును జాతీయతను పోగొట్టుకొనకుడు. (ఆ. ప్రె.)

బర్మాగవర్షుల సంఘసభ

కాన్, జూన్ 14:—ముఖ్యకార్యదర్శి యగు బ్రాండరు, బ్రాండరు, కపైసురెట్టి. కీడుపతిగార్లతో బర్మాగవర్షులను కీర్తనగాని మేమెందు మొదలీతి శుక్రవారమునాడు బయలుదేరిరి. నేనిండు దాటివడిన రైలుమీద మెల్ల వచ్చిరి. అచ్చట మరునాటి ఉదయమున చివ్వినుడవెక్కిరి. సాయంత్రమునకు కాన్ కేరిరి. గవర్నరు + చుట్టిగ ఆహ్వాని మంయోరథులను లాగు సందర్శించెను. నేటిఉదయమున ప్రియరు తిరిగి ప్రయాణముచేయవారంబింపెను. (ఆ. ప్రె.)

(జి. యన్. కపరిగారు)

స్వరాజ్యపక్షమువారు బెల్లం ఒడంబడికకు కొనసాగింపని విషయమై నేడు ఎట్టితేజఃపలు గానింపలేదని మీరు వాదించినారోవలెనని మొనర్చుచున్నారు. నూలుచందా వలని లాభనష్టముల విషయమై ఎట్టి చర్చ సలుపమని స్వరాజ్యపక్షమువారు బెల్లంలో మాట ఇచ్చియుండలేదు. నూలు చందా పద్ధతిని రద్దు పరుపవలయుననియు వెనుకటి పత్రేనే నాలుగవ తాళచందా యుండవలయుననియు కాంగ్రెసు మహాసభవారికి మహారాష్ట్రులు సలహా ఇచ్చి యున్నారు. సతారాలో జరిగిన పని ఇదియే కావున ఒడంబడికకు ప్రతికూలముగ ప్రవర్తించిరని చెప్పుటకు ఏలలేదు. మార్కు కావలయునని మాత్రము సలహా ఇచ్చినారు. ఇది ఎంతమా

వృథా ప్రసంగములు

బొంబాయియందుబసిన ఆసాధారణ కాంగ్రెసు మహా
భయండు ఈ సంస్కరణములు ఆకాభంగకరముగను, అసంతృ
ప్తి జనకముగను, అసంతృప్తముగను నున్నవని తీర్మానింప
డెను. ఈసంస్కరణములు అంగీకరించుటకు యోగ్యముకాని
నియు ఆచరణయందుంచుటకు ఆసాధ్యమైవనియు, పుష్ట
ముగ ప్రకటింపబడినది. సంస్కరణములయం దెట్టి మార్పు
లుగలేదు. బాయింటు పార్లమెంటుకి కమిటీవారి ఏడుట లోక
మాన్యుడు సాక్ష్యమిచ్చెనని కపర్దీగారు వ్రాసిరి. ఈ విషయమై
తత్సాపింపకుండిన బాగుండెడిది. సెల్ఫీషరకు ప్రభువుగారు
అగౌరవకరముగ ప్రపరించి లోకమాన్యునకు వాఙ్మూలమిచ్చి
పక్ష్యులకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుటకు అవకాశమివ్వలేదు. రెస్పాన్

మహాకారుల చిట్టాట రిజిష్టరుగావలయును. లేదా
కాంగ్రెస్రూప ప్రాయకుండ గవర్న మెంటు చూడవలయును.
గవర్న మెంటు యాజత్వ భూమికిని యజమానులగాన యజ
మానిన్యాయభాగము భూమియందుండి గవర్న మెంటు తీసికొన
వలయును. అంతకంటె ఆధికముగ దొరతనము పన్ను దీసికొనుట
స్వాయత్మాగాదు. వృత్తిపన్ను, రై పెన్సుపన్ను స్థానిక సంఘ
ముల విధించుటకు అధికారమియవలయును. అట్లు చేసినచో
దొరతనము రెండువేలకూపాయల మొత్తముకంటె అపాయము
పన్ను మూలంచేయుట తగ్గించవలెనని అవశ్యకతలేదు అని
సూచి వర్తెను.

(అ. (పె.)

అంగ్రవిద్యాలయము బిల్లు

కారణోద్దేశములు

అంగ్రవిద్యాలయము బిల్లుయొక్క కారణోద్దేశము లన్నియును ప్రకటించబడినవి:-

ఇప్పటికి దీని సంస్కరములపైగా నుండియు తెలుగు దేశమున ప్రత్యేకముగా నొక విశ్వవిద్యాలయమును కట్టవలసివచ్చుచున్నది. అంగ్రదేశమునకు ప్రత్యేకముగా నొక విశ్వవిద్యాలయముండవలయునా యను మాట యెట్లు స్పష్టమై, యిప్పుడున్న చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయము మాత్రము దక్షిణదేశమునందు ఉన్నతవిద్య నొసంగుటకు యేమాత్రమును చాలదని గుర్తింపబడినది. 1923 చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయ చట్టమునందు, రాష్ట్రములో వీలైన ముఖ్యస్థలములందు క్రొత్త విశ్వవిద్యాలయములు స్థాపించునట్లుగా నభివృద్ధియగునాచరము గావించబడినది. ప్రభుత్వమున ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయములు లండనునకు యవసరమును దక్షిణదేశములోని స్వతంత్ర సంస్థానముల కనుగొనెను. మైసూరు విశ్వవిద్యాలయము ముందు దారి చూపెను. తరువాత హైదరాబాదులో ఉన్న నియా విశ్వవిద్యాలయము స్థాపించబడినది. తిరువాన్తూరు ప్రభుత్వమువారి మధ్యనే వారి విశ్వవిద్యాలయ విచారణ సంఘ నివేదికను ప్రచురించిరి.

చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయము నందు గత వర్షము 15 వేల మంది విద్యార్థులుండిరి ఒక్క సుదీర్ఘ యంతమంది విద్యార్థులను పరీక్షించి అధికారము పొందుటలో చాల కష్టముగలదు. ఆకారణము చేతనే యంత త్వరగా నీరావృత్తియందు క్రొత్త విశ్వవిద్యాలయము లకు స్థాపించబడినది అవిధముగా నన్నియమన్నది. తెలుగు జిల్లాలలోని విద్యాలయములందు జరుపు విద్యార్థులు చెన్నరాజధాని మొత్తములో 5/12 వుండి మామూలుగ నున్నాడు. తెలుగు దేశములోని కళాశాలలందు రెండువేల మంది విద్యార్థులు చదువుకొనుచున్నారు. దీనికితోడు తెలుగు జిల్లాలనుండివచ్చి తొమ్మిది వందలకు పైగా విద్యార్థులు చెన్నపట్టణములోని కళాశాలలందు చదువుచున్నారు. కావున సంఖ్యావిశేషమును బట్టియే తెలుగు దేశమున నొక విశ్వవిద్యాలయమునుకట్ట అవసరమును ఆచరణీయమునని తెలియగలదు.

ఏకభాషా ప్రాముఖ్యము

అంగ్రమండలముల యందలి జనులు ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయము గావలెనని అంగ్లేజులజేయుటకు యికర కారణములు గూడ గలవు. ఈమండలములందు చక్కగ ఒక్కటేభాషను మాట్లాడెదరు. అందుచేత వారికి గావలసిన ఉన్నత విద్యావిధానము నభివృద్ధిచేసికొనుటకు వీలైనటుల నీయవలయు యేర్పడి యున్నది. ముఖ్యముగ అంగ్రమండలములు చాలకాలము నుండియు ను వారదేశభాష ద్వారా విద్య నభివృద్ధిచేసికొనట కెక్కు దనుకాశము లుండినవలెనని కోరుచుండిరి.

మైసూరు, తిరువాన్తూరులవలెనే తెలుగుజిల్లాలలోని కళాశాలలు అచటి విద్యార్థులకు గల కష్టము చెలుసుకొనెను. వారు చెన్నపట్టణములో నున్న ఉన్నత విద్యా విధానము యొక్క లాభములను గాని, విశ్వ విద్యాలయ గ్రంథాలయముగమును గాని, చెన్న విశ్వవిద్యాలయపు పండిత బోధకులను కనులాభమునుగాని పొందజాలకుండిరి. ఇంతేగాక తెలుగుదేశములోని కళాశాలలను చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయాధికారమునందు ప్రాతినిధ్యము లేకపోవుటగూడ గ్రహించబడినది. విశ్వవిద్యాలయ కార్యనిర్వహణము తత్ప్రధానస్థానము నుండి చేయబడిన యందుకుచేతిగూడ ఈదేశములోని కళాశాలల నొకప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయ సంఘ గావలెనని కోరుటకు కారణ మయ్యెను.

అంగ్రవిశ్వవిద్యాలయమును స్థాపించుటకు ఒక్క ముఖ్య కారణ మేమనగా, ఇదివరకును తెలుగుజిల్లాలలో పరిశోధనా కార్యము చేయ యున్నటువంటిగాని లేక అవసరమున్న జెప్పయన్నటువంటిగాని కళాశాలలేవు. తెలుగుదేశములో నివాసించు విద్యార్థులకు స్పష్టమైన విద్యాభివృద్ధిని చేసికొనుట కివకామిస్తుంటు కాలము వచ్చినది. తెలుగు విశ్వవిద్యాలయమును స్థాపించుటకు ఉన్నత విద్యావిధానముకనుప పరిశోధనా కార్యములను ప్రోత్సహముగలగలదు. అధికస్పష్టితో జూచినను యిది చాలముఖ్యముగ గాన్పించును. ఇదివరలో తెలుగుజిల్లాలందలి నీచవిద్యార్థులు చాలమంది కళాశాలములందు ఉన్నతవిద్యను సంపాదించుటనన్న ను వృత్తి సాంకేతిక విద్యల నభ్యసించవలసినను తెలుగుదేశములను దాటి

పోయి యెక్కువ ఖర్చుపెట్టుకొని అచట కళాశాలలలో జదువవలసియుండెను.

శాస్త్రీయ, సాంకేతిక విద్యలు

దక్షిణదేశములోని విశ్వవిద్యాలయము ననువు యాతా వృత్తి పరిశ్రమల శాస్త్రమును సంబంధించినవి గావని కొంత కాలమునుండియు నొకభాషను ప్రవర్తించుచుండెను. కాబట్టి యీనూతన విశ్వవిద్యాలయమునందు శాస్త్రవిజ్ఞానమునగా శాస్త్రీయ సాంకేతికవిజ్ఞానములందుగూడ బోధన ముందును. ఈశాఖలలో భారతదేశమునందు చదువుకొన్న యజ్ఞులకు ఉద్యోగముల లేక అల్పముట యెక్కువగ నున్నది. ఈసమస్యను సాధించుట యెట్లుని విద్యాలయముల విధింపబడుచున్నాడు. ఈ మధ్య సంవత్సరములలో పట్టభద్రులైన వారు అన్ని వృత్తులందు ను ను అవకాశమున్న దాని కన్న నెక్కువగా నిండిపోయిరి. అందుచేత నూతన విశ్వవిద్యాలయము నందు సాంకేతికవిద్యలను నొకవిధానము చేర్చవలె తెలుగు దేశములోని పరిశ్రమ కనుగులముగ జేసి వృత్తిభద్రులకును దీని స్థానము పొందినవారికిని ఆవకాశము గలగజేయుట ఉద్దేశ్యమై యున్నది. ఈసందర్భమున సాంకేతిక శాస్త్రీయవిద్యలనేర్చుట నొక కళాశాలను స్థాపించుటకు విశ్వవిద్యాలయ, ఉద్యోగ విచారణసంఘమును నియమించి వీరు నిరుద్యోగులనుగూర్చి విచారించి విశ్వవిద్యాలయమునారికి సలహాల నిచ్చుచు ఆర్థిక పారిశ్రామిక జీవితమున శేమేమి కావలయునో అవసరములేవో తెలుపుటకు బిల్లునందేర్పాటు చేయబడినది.

ఉన్నత పాండిత్యమును గలగజేసి కేలము నభివృద్ధి చేయుట కు యా ని బ రీ వి శ్వ వి ద్యాలయ మే తోడ్పడగలనని యీదేశము నందు ను య త ర త్రి య విద్యామేధావు లందుకును అంగీకరించిరి. తెలుగు మండల విములస్థితియు చాల యెక్కువగ నుండుటచేత ఒక్క యాని టరీ తెలుగు విశ్వవిద్యాలయమును స్థాపించుటకు సాధ్యముగాక పోయెను. అందువలననే అంగ్రవిశ్వవిద్యాలయము బిల్లు ఆఫీలి యేటింగు విశ్వవిద్యాలయమును స్థాపిత సంకల్పింపెను. కాని చివరకు తెలుగుదేశములో ఒక్కటికన్న నెక్కువ యానిటరీ సాశ్రమ విశ్వవిద్యాలయములను స్థాపించుటయే ముద్దేశ్యముగ నున్నది. ఫలానిచొట్టున్న ఫస్ట్ గ్రేడు అవసరకళాశాలలు ఆ యాశెంట్లలో జేరునని బిల్లు నం దేర్పాటు చేయబడినది. ఇట్లు శాస్త్రీకరణ ము జేయుట వలన ను తనవిశ్వవిద్యాలయమునందలి విద్యార్థులు యానిటరీవిశ్వవిద్యాలయములోని విద్యార్థుల సమానము సౌకర్యములను గల్గియుండుట కవకాశమేర్పడును. అక్కడ కళాశాలలుండి ఒక్కటే నున్న ఉన్నతవిద్యయే మరియొకచోటనుండు చదువుగ పనితే కుండయుండును. ఇందువలన విద్యార్థులను ఉపాధ్యాయులను సన్నివేశముగల్గి సాశ్రమజీవితస్నేహ మభివృద్ధియై, తుదకు తెలుగుదేశమునందు ముఖ్యమైనవలె యానిటరీ విశ్వవిద్యాలయములను స్థాపించుటకు సాధ్యముకాగలదు. శక్తివంతము ఒక్కచోటనే శాస్త్రీకరింపజేసి పనిజేయుటవలన మంచిబోధకును, ప్రావీణ్యమునకును అవకాశమేర్పడగలదు. అందుచేత సాధ్యమైనంత వరకు యీ ఆఫీలియేటింగు విశ్వవిద్యాలయముగ నుంచయే అంగ్రమండలములలో ననేకశాస్త్రములందు సాంఘిక, విద్యా, పౌర త్వవిశ్వవిద్యాలయ జీవితము నభివృద్ధిచేయుటకు సాధ్యమునకు టుల ప్రోత్సాహము జేయుటయే యుద్దేశ్యమైయున్నది. విశ్వవిద్యాలయమునందు విద్యార్థుల సాంఘిక జీవనప్రాముఖ్యమునందు చెల్లుటకు విశ్వవిద్యాలయపు అధికారముక్రిందనే ఖర్చుక్రిందనే విద్యార్థుల ంఘములను ప్రత్యేకముగ చేర్చవలసినదను.

దేశభాషలలో విద్య

తెలుగుభాషాభివృద్ధియగు నభివృద్ధియగుటకును, బోధనమును, పరీక్షలకును దేశభాషయే సాధనముగ జేయుటకు యీ బిల్లు ఉద్దేశించినది. పరీక్షల విషయమున మాత్రము స్కూలులో చదువుచుండు గల్గిన మార్కులపట్టి యనుసరించియుండును. ఈసందర్భమున విశ్వవిద్యాలయమువారు ప్రతేకపరీక్షయని యొకదానిని జగ్రుతుకును, ప్రకటన సంఘమును నియమించుటకును బిల్లునందు నిబంధనచేయబడినది. ఈప్రకటన సంఘమువారు దేశభాషలో తగిన వాచకపుస్తకములు సిద్ధమునటుల చూచుచుండును.

విశ్వవిద్యాలయ పరిపాలనమునకు నెలకొను, ఆకేమియ కానియనుండును. విశ్వవిద్యాలయము నందులి కళాశాలలన్నియును అనుబంధ కళాశాలలుగనుండి అన్నియును సమానమైన హోదాగల్గియుండును. అందుచేతనే అనుబంధ కళాశాలల అవసరమును చెప్పుటకు ప్రత్యేకముగ విశ్వవిద్యాలయాధికారియం

గురుద్వారా చట్టము

చట్టనిబంధనలు విశాలభావ ప్రేతములుగ నున్నవి

అవసరమందు మాత్రమే చట్టము

ప్రతిభుట అవసరమునకు

అవసరము, భాష, విద్య, ఆచారము, అంకితకావించుటలందు గురుద్వారాచట్టమును గూర్చి ఒకప్పుడును యిటీవల సంభాషణలు జరుగుచున్నవి. అవసరమగుచు మితవాద సిద్ధి ప్రతికయను సిద్ధి మధ్యభేదము చూపుచున్నది. ఫలాని మోక్షదగ నెత్తుకొని నీవేదికయందు నని చాలమంది ముందుగ అనుకొనుచున్నారు. చట్టమునని నిబంధనలు చాల విశాలభావ ప్రేతములుగా నున్నవి. ఇది సంఘములకా నీయవలె చాల విశాల భావ ప్రేతములుగా నున్నవి. గావించునటుల చట్టమునని నిర్ణయించుటకు చాల మాపునున్నదనియు నిలవవలె వచ్చును. చాలమంది ప్రత్యేకపు మితప్రభుత్వమును పంజాబును చట్టము నిర్ణయించుచున్నదని చాలమంది చలించుచు నున్నాడు. అంతియ కాక గురుద్వారా ఆంధ్రో శ స ము ను ఉ ప బం ధా రము గావించుటకు ప్రభుత్వము సిక్కులయొడ లొట్టు సామర్యమును వైఖరి బ్రహ్మచారు ప్రశంసించుచున్నది.

చట్టము వలననుచారు

నూతన గురుద్వారాచట్టమునకు గావలసిన గాతావరణము నిర్వహణగ లేకపోయినను ప్రతిపక్షము ప్రమాదమును పల్పజాలదు. ప్రస్తుతము చట్టపు ప్రతిపక్షము ఒక్క ఆచార్యరచనం దుమాత్రమే గలదు. గజానపక్షమును బలవర్ధులు వరకొచ్చుటను సమాజేశముల జరుగుటలేదు. మున్నగులచేతను సార్వభౌమత్యముచేతను ప్రేరేపించబడి గజానపక్షమువారు చట్టముయొడ విముఖులై జాపుచున్నారని నమ్మకము చోటులనుండి నుధారపత్రికకు వర్తమానములు వచ్చుచున్నవి. కాబట్టి ఆకాలి నాయకులు అజాగ్రత్తగ సంపాదించియే యీ ప్రతిపక్షుల ప్రతిభుటను బుచ్చుచున్నామని యుచున్నది. (అ.ప్రె.)

అకాలీని అరెస్టు చేయుట

అక్టోబరు 15: - ఉదయమునుండి పట్టుబడుచున్న తుదకు అకాలీతత్త్వమును పట్టుబడు అను ఆకాలీ నొకని పారిక పోలీసు అరెస్టు చేయెను. ఒక బండిలోను నులించి ముద్దుగా గానునివచ్చెను. ఇందు యువశక్తిగల ఒక శాసనసభ సభ్యుని నెదుర్కొని వారి వద్దనుండి రూ 500 ల విలువగల కరంసీ నోట్ల దీసిగొనిరి. వీరిని బట్టుకొనుటకు ప్రజలు ప్రయత్నింపగా మున్నగు అయ్యగారుతో గాయపరచి దొంగలు పారిపోయిరి. గాయములు దీనినవారిలో నొకడుచావు ప్రతుకులమీద నున్నాడు. (అ.ప్రె.)

అగ్ని ప్రమాదము

ఒకలక్షన్నరూపాయల విలువగల ఆస్తి భస్మిభూత మయ్యెను

చిటగం, జూను 15: - గిల్ల లాక్రి యింట చాచుక మైన అగ్నిప్రమాదము వాటిలకు సికాపురం వాస్తవ్యులగు వర్తకశిఖావణియగు లాల్ చాచుగారి చెప్పనొగియుండు రూపీ సొంతము 60,000 ముదలల నూదిసి నీళ్లుచేసిరి. ఈస్థితియు ప్రక్కనున్న ఆల్బర్ హాకీంగారి గిడ్డంగి ను కాపాడెను. మొత్తముమీద కాలిపోయిన ఆస్తి విలువ సుమారు 1 1/2 లక్షలుండును. రెండు గిడ్డంగులను మూచియును భీమాదేవుడిగట్లు తెలియుచున్నది. (అ.ప్రె.)

దుట శాస్త్రము జేయలేదు. నెలకొను పరిస్థితియందు మును ప్రత్యేకప్రాతినిధ్య మొన గుంపెను. ఈసందర్భమున నాల్గింటిని ఒక్క కళాశాలయొగలదు. ఈమండలములకు ప్రతేల కవిశ్వవిద్యాలయ మేర్పడుననియు వారి ప్రత్యేకముగ గావలసిన అవిధములను కాపాడునటులు. చాచుక వాచుగారి చెట్టిగ కొద్దికాలములో అందు నిబంధనలను సమాధానముగా విశ్వవిద్యాలయమే కళాశాలలకు, కవిశ్వవిద్యాలయము చాచుక వాలములను చాచుకనుకొనుచుండునని తెలిపినవియు. ఇంతేగాక యీ నూతన విశ్వవిద్యాలయము బిల్లునందేర్పాటుచేసిన ప్రధానము అంగ్రదేశమునొక వర్షముల కాలమునందును తొమ్మిది పాండితీపరిశోధనల నభివృద్ధిచేసి మాత్రము చాచుక గురుదులగులగజేసి, ఈదేశములోని ప్రజల నూతన సాంఘిక జీవితాభివృద్ధికి దోష్పడి దేశమునను విశ్వవిద్యాలయమువలనిగల ప్రయోజనములను పరిపూర్ణము చేయునని గుడి నమ్మకము గలదు.

21. క్షీరకాలలు సంతలు పశువులదొడ్లు తెరచుట:—
ఇన్నెండవండి దీని కవసర మగుపడలేదు. కాని కాన్సింగింగు
తమ స్థానములు పోవునను భయము కలుగుటచే నివృత్తును ఆకాశ
మునకెగిరి చంద్రుడైనగాని తెన్నునుమహ్నాదు. స్వరాజ్యయు
లతమండినచో లేలుపేరుద్గు జిప్తిగుపక్షమువారినిరంభశక్తియు
త్రేంద అంగిపోయి యుందురు. స్వరాజ్యపక్షమువారు బయలు
దేరి ప్రజలను తమ హక్కులను గుర్తింపుడని
ప్రతిపక్షినించి తమ కార్యక్రమ
మును ప్రకటించుటచే జిప్తిగుపక్షమువారుగూడ తాము ఆవిధ

మహాత్ముని పర్యటనము

18 లక్షల గజముల నూలును మహాత్మునకు సమర్పించిరి.

బారిసాలులో స్వాగతము

14 వ తేదీని జరిగిన సంగతులు

14 వ తేదీ సాయంకాలము ప్రజామోహన కళాశాలలో స్త్రీల సభ జరిగినది. సభాధ్యక్షము చాల బాగుగా అలంకరింపబడినది. స్త్రీలు చాలమంది వచ్చిరిగాని స్త్రీలకు సహజముగా వాచాలతను వారాధలోగూడ మాననందున యేమియును వివరణలేదు. గేయ రూపకముగా వ్రాయబడిన సన్యాస పత్రమును స్త్రీలు మహాత్మునకు సమర్పించిరి. మహాత్ముడు రాగానే కడుమనోహరముగా స్త్రీలు గానముచేసిరి. 12 గురు పాశ్చాత్య స్త్రీలుగూడ భజనముచేరి. మహాత్ముడు చిన్నపంచెను మోకాళ్లపై నువ్రాచి కట్టుకొని ఉన్నతస్థానమునం దున్న బడిన ఆసనముపైని మాన్యుడినపుడు పాశ్చాత్య స్త్రీలు వింతగా చూడసాగిరి. పువ్వుల తోరణములతో కప్పవేయబడిన మోటారులో మహాత్ముని తోడ్కొనివచ్చిరి. వింతవంత రంగుల గుర్రులను ధరించిన నలంబీయలు (బాలురు) మహాత్ముని వెంట వచ్చిరి. అప్పుడు 100 రాట్టములమీద నూరుమంది నూలుపడుకుండిరి. ఆ రాట్టములు ప్రాతరకముగాన భగ్గని విస్తారముగాను కలుపుగాను యుండెను. ఆధ్వర్యి చెవుల కింపుగా లేదని మహాత్ముడే నడిచెను.

“సీతామహాదేవి మహాపత్నివత. ఆమె అగ్నిప్రవేశ మొనరించి తన మహిమను వెల్లడించెను. మీరందఱు నలులేటితీర్థమును కాపాడవలెను. విదేశీచీరలను కట్టరాదు. మిల్లులలో నేయబడిన బట్టలను గూడ కట్టరాదు. నూలు పడకవలెను. ఖద్దరు బట్టలనే కట్టవలెను.” అని స్త్రీల సభలో మహాత్ముడు నడిచెను.

పిమ్మట బహిరంగసభలో చాలమంది సన్యాసప్రత్యములు సమర్పించిరి. ఆ కళాశాల ఆవరణలోనే బహిరంగసభగూడ జరిగినది.

“వెనుక నేచటికి వచ్చుసరికి ఆళ్లినీ మహారదత్తుగారు సజీవులై యుండిరిగాని జబ్బుగానుండిరి. నిన్న నేను వారి మందిరమున కేగినపుడు ఆళ్లినీ బాబులేనట్లు స్పష్టముగా కనబడెను. అతి విశాలమగు ఆళ్లినీ బాబుగారి దివ్యభవనమువారు లేని కారణమున నాకు సంతాపపదముగా కనబడెను. ఆళ్లినీ బాబు మహాశక్తి సంపన్నుడును ముగ్ధాధిపతియును కావుననే ప్రజల కాయవయం దత్యధికముగ భక్తి కుడిగినది. ఆయన నేతభక్తిని, స్వార్థత్యాగమును కీర్యాలంఛనము బాగుగా గ్రహించగలిగిరి. భారత దేశవాసులందరికిని ఆయనపట్ల సభికమగు గౌరవము కలదు. అట్టి మహానాయకునకు స్వాగత చిహ్నమును నెలకొల్పటకు జరుగుచున్న ప్రయత్నమింకను కొనసాగలేదని వివరణి వచ్చినందులకు చాల చింతించుచున్నాను.

అదిచాల పవిత్రమగు కార్యము గావున ఎల్లవారును శక్తివంతుల లేకుండ భవసహాయము చేయగోరవను. దీని విషయమున చాల శ్రద్ధబూనవలెను. వెంటనే దానిని నెరవేర్చవలెను.

బారిసాలు కాంగ్రెసు సంఘమువారు వెనుక అద్భుతముగా పనిచేసిరి. దేశీయలందిగును జెల్లాం కాంగ్రెసు తీర్మానముల ప్రకారము పనిచేసినచో ప్రజలలో అద్భుతమునూతనోత్సాహము కలుగును. అందువలన స్వరాజ్య ప్రయత్నము ముగినే రేటుపేయర్లను చేరవలసియున్నదని భావించుచున్నాను. లేకున్నచో రేటుపేయర్లయొడ తమ ప్రవర్తనకు యితరపక్షముల ప్రవర్తనకు వ్యత్యాసము కలిసిపోవును. తమలోను వెల్లడియగును. అందుచేతనే యీయేడు అత్యాకాయతమును ఎన్నియో పూర్తిగాజాలనట్టియు కార్యక్రమమును ప్రకటించుచున్నాను. ఈ కాంగ్రెసుములో ప్రతి ఒకవిషయముగూర్చి యిదివరకు తాము కౌన్సిలులో నున్నప్పు డేమిచేసిరని రేటుపేయర్లు ప్రశ్నింపవలసి. అవిసరము వచ్చింది. అప్పటికిగూడ వారిదివరకులేనే రేటుపేయర్లు అంధులుగా ప్రవర్తించి, తమ బాధ్యతలను విడిచిపెట్టి అధికారమును సరిగా నిర్వహించక అక్రమముగా ప్రవర్తించినపక్షమునకే వోట్లన్నీని గోరవరేమో జూడవలసియున్నది.

నాశనకరమగు ఈమాక బాధనండి తప్పించుకొనవలసియున్నది.

చాల మరుగుగా కొనసాగును. ఇవట హిందూమహమ్మదీయ మైత్రి పరిగా నున్నదని వివరణకు చాల సంతసించుచున్నాను. ఈశుభవార్త విని సంతసించుటకు అలిసోదరులు నావెంట నివుడు లేక పోయినందున నాకు చింతగా నున్నది. ఇవట అస్పృశ్యతనుగూర్చిన పట్టింపు లేదని వివరణకు సంతసించుచున్నానుగాని దానిని నిశ్చయముగా నిర్మూలించవలెను.

రాట్టములు సరిగా చేయబడలేదు. దాని ప్రాతరగూడ చెవికి యింపుగా లేదు. రాట్టము సరిగా లేనిచో నూలు విస్తారము తీయలేదు మంచిరాట్టముల భగ్గని చెవికి చాల యింపుగా నుండును. దానిని వివరమువారికి నిద్రగూడనపుడు కాన నూలుపడుకున్నారు మంచిరాట్టములనే యుపయోగించవలెను. బారిసాలులో చాలమంది కలితీ ఖద్దరునే కట్టుచున్నారని వింటిని. మిల్లుబట్టలను కలితీ ఖద్దరు బట్టలను కట్టినచో మనము కోరిన ప్రకారము వడుకు నూలు అభివృద్ధి నొందదు. రాట్టములు మూలమూలముగూడ వ్యాపించవలెను.

వ్యభిచారము చాల పెరిగిపోవుచున్నది. బాల్యవశలో నున్న మనబాలీయత కిది హానికరము కావున వ్యభిచారిణులను సుస్థిరంచుటకు పాటలు పూనుకొనవలెను. ఇదిచాలముఖ్యవిషయము” అని మహాత్ముడు నడిచెను. 5000 మందిభజనముచేరి. రాత్రి చాల ప్రాధుభావునకును గూడ సభ జరిగినది. గవర్న మెంటు స్త్రీదళమువారు గుర్రము నెక్కివచ్చి వలంబీయలతో కలిసి కాంతిని నెలకొల్పించుడెను. మండలవాసులగు యువకులను స్త్రీలను వడికిన 18 లక్షలగజముల పడుకునూలును మహాత్మునకు సమర్పించిరి.

“నూలుపరతుతు అంగీకరించి 825 మంది కాంగ్రెసులో చేరిరి. వారిలో స్వయముగానడుచువారు 72 మంది. మండలమున 1000 రాట్టములు తిరుగుచున్నవి. వారమునకు ముగ్గురునూలు తయారగుచున్నది. మండలమున 18 బాలీయపాఠశాలలు వెనుక నుండెను. ఇప్పుడు ఏడుమాత్రమే నామమాత్రముగా నున్నవి. ఒకయింజనీరింగు పాఠశాలయును ఒకవైద్యబాలీయపాఠశాలయునుగూడ ఏర్పరుపబడెను. 700 మంది అసహాయోద్యమము వలన చెరసాలలకేగిరి. వారిలో 8 గురు చెరసాలలలోనే చనిపోయిరి. ఆరుగురి ఆర్థి నెన్నుకొనిన నిపుడు మరలఅరెస్టుచేసిరి” అని ప్రజల సన్యాసప్రత్యమున వివరింపబడెను.

“1801 లో నీ పట్టణము ఏర్పరుపబడెను. ఇప్పుడు జనసంఖ్య 26 లక్ష. ఆదాయము లక్షరూపాయలు. అస్పృశ్యులను విడిచివేసివారిని బారిసుండి కాపాడుటకు సహకారసంఘము లేర్పరుపబడెను. మ్యూనిసిపలు సహాయులలో సారాదుకాణము లండంగూడవనిగూడ మ్యూనిసిపలు సంఘమువారు తీర్మానించిరి. బాలికాపాఠశాల - మూకబగ్గిర పాఠశాల మున్నగు సంఘమున గలఘనన నొనరింపు సంఘము యిచ్చు చాలవచ్చును.” అని పురపాలకసంఘమువారు విన్నవించిరి. సభలో ఎల్లరి ఏమియును జరుగలేదు. ప్రజలు కాతముగా విడిరి.

నిన్న 15 వ తేదీని మహాత్ముడు మానప్రత్యమును జరిపెను. నిన్న సాయంకాలము మహాత్ముడు ఆళ్లినీబాబు మందిరమునండి యిస్కూయలు చొదరీగారి బసకు వెళ్లెను. అసహాయోద్యమము ప్రబలముగా నున్నపుడు చొదరీగారు చాలటు కాసనమును గూర్చి గొప్ప అంబోళన మొనరించెను.

మహాత్ముడు చాల ఆరోగ్యముగా కనబడుచున్నాడు. స్త్రీమరువదనండి మహాత్ముని తోడ్కొనివచ్చునపుడు స్త్రీమరు లేపులో వైకిలినెక్కిన యొక యువకుడు పడిపోయెను. చాల గాయములు తగిలెను. అతనికి వెంటనే చికిత్సచేసిరి.

(ఆ. ప్రె. పైమలు)

మరియొక వార్త

స్త్రీలసభకు 500 మంది వచ్చిరి. వారిలో చాలమంది ఖద్దరుచీరలనే కట్టిరి. సన్యాససంఘము, మ్యూనిసిపాలిటీ-నేపక సంఘముచున్న గుంఘములవారు సన్యాసప్రత్యములను సమర్పించిరి. బారిసాలు మండలమున రాట్టములు బాగుగాలేవుగాని నూలుమాత్రము దాగుగానేవడుకుచున్నారని తెలిసినది. (ఆ. ప్రె.)

వైద్యపురం తాలూకాబోర్డు

వైద్యపురం తాలూకాబోర్డు అధ్యక్ష పదవికి మ-రా-క్రి తోటవరహాలయ్య నాయుడుగా తన్నుకొనబడిరి. వీరిదివరకు మూడు సంవత్సరము లీ పనిని తృప్తికరముగా చలాయించియుండిరి. వీరిపుడు ఏకగ్రీవముగా తన్నుకొన బడినందుకు సంతస మునున్నది. వీరికి జయముకలుగుగాక యని ఒకరు వ్రాయుచున్నాడు.

బారిసాలు జిల్లాబోర్డు వారి

సన్మానపత్రము

సోమవారమునాడు మాన్వత్సరముబూని మహాత్ముడు నిన్న రాత్రి బాగుగా నిద్రించెను. తేదీ (16 వ తేదీ మంగళవారము) ఉదయమున మహాత్మునికిని తదితరులకును వజ్రగంగా సంతను చూపించిరి. చాలవోట్లను తీసుకొనివెళ్లిరి. గృహస్థులందఱును తమతమ గూఢపక్ష గోరములు కట్టిరి. రాజకీయ లలోగూడ తోరణములను ధరించిరి. ఉదయమున ఎండచేడియై లేదు. చల్లనిగాలి వీచుచుండెను. మహాత్ముడు స్నానాని కాల కృత్యములను గావించి శంకరాచార్యులను పఠ్యెను. పిమ్మట బాలీయపాఠశాలను సాగ్యజరికసంఘమునకనుమతముగా చేసి. పురమందిరమున అస్పృశ్యులసభలో సంతాపించెను.

జిల్లాబోర్డువారు చేసిన యేర్పాటులు టిక్కిరి బాగుగా నున్నవి. నారు ప్రత్యేకముగా కాలమునర్పించి బాగుగా నలంకరించిరి. సకాలమునకు సరిగా మహాత్ముడు వచ్చెను. జేరికపైన ఖద్దరుబట్టలను వరచి మహాత్ము నచట కూర్చుండచెట్టిరి. జిల్లా తాలూకా బోర్డులసభ్యులందఱును మహాత్ముని శరణేష్టించి యుండిరి. ఆసభ రాజ్యపరిషిది విడుదలయ్యును నొకసం సభ వలె నుండెనుగాని స్వాగతసభవలె కనబడలేదు. మహాత్ముడు చిన్నపంచెను మోకాళ్లపై నువ్రాచి కట్టుకొని లేచి నొండుమిని గుంపుించి తన ఉపవాసమును గురియించుటకు నిర్ణయముగా నుండవలెనని ధాటిగా పలికెను.

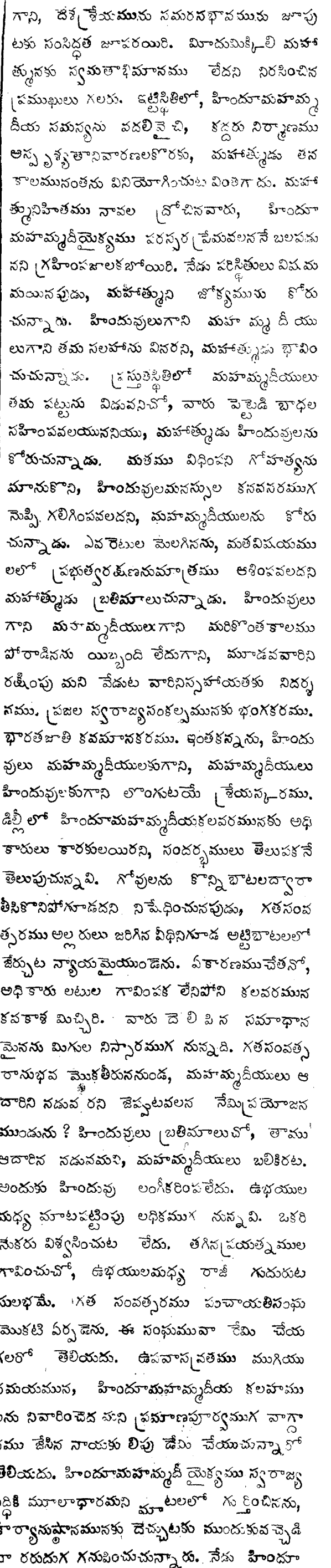
జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుడు స్వాగత ప్రత్యేకము చేసెను. దానిని అచ్చుచేయించి పరిశీలనచేయుటకు గూడ ప్రత్యేకము వంపిరి. మహాత్ముడు రాగానే చాలమందిపాశ్చాత్యులు భారతీయులునుగూడ సభాశాలా బ్యాంకువచ్చి స్వాగతమొసంగిరి. భారతీయులలో చాలమంది ఖద్దరునే కట్టిరి.

“వేకర్లజి జిల్లాలో జనసంఖ్య 28 లక్షలు. వారిలో 18 లక్షల మంది వహామ్యుదీయులు. మిగిలిన వ్యవసాయకారికిని సములును మిక్కిలుగాన మాజిల్లాలో హిందువులకును మహామ్యుదీయులకును ఎట్టికలతయును యింతవరకు కలుగలేదని మీకు విన్నవించ గలిగింనులకు మేము సంతసించుచున్నాము” అని సన్యాసప్రత్యమున వివరింపబడెను.

పిమ్మట మహాత్ముడు హిందీభాషలో మహమ్మనించెను. “హిందువులకునుమహామ్యుదీయులకును అనో, వ్యసన కలగనిచో దేశమునందు శాంతియొందదు. దేశమున కైక్లగ్గముకలుగదు. అని 40 ఏండ్లనుండి నాకు కలిగిన అనుభవములన నేను చెప్పగలను. స్వరాజ్యముకొరకు పరస్పర వివాదములు కలుగ వలసరిములేదు. ఇతరులను మాషింప నక్కర్లేలేదు. విరోధమును పెంచవలెను. వికమ్యమును కలిగించివిషయమున అవినవ వివాదము లండంగూడ కట్టాయి జుగో తీవ్రమందులేరి గట్టిగా నొకసారి కట్టుకొని దాటతో విడిచివేయును మరచి పొందు అట్లువై ఆగట్టులనుగూర్చి ఏమియును తలపెట్టుకును. ఫిర్యాదులు చేయకును. వైసాక్షిగా దేశముచేయుదు. మానవుల కందరికిని మీరు నిస్సాక్షియుగా నేమిచేయుచున్నచో మీవివాదములు నొలిగిపోవును. ప్రపంచమునులంఛనగూడ మనకు తోడ్పడెను. నావిధానము దీరవలెను సామాన్యప్రజలకును సహాయము చేయుటకే. దానిని హిందువులకు మహామ్యుదీయులకు మాత్రమేగాక అసహాయులగూడ కేరీగొట్టుచును. కావుననే రాజ్యపరిషిధిరూప వినియన లక ఆంగ్లము నూలు జడుకవలెనని అడుగులుగూడ నాకట్టి పురమయ్యెను లేదు. కావుననే చొదరీకామోములు, చాయికామోములు మున్నగు వాంఛనముగూడ భారతమాత కిడ్డలే అను వివరణలను నును వెనుకబడుటకు ఖద్దరు కట్టవలెను. మీరందఱు సరకశాస్త్రము (రాటులు త్రిపుపత్రతి)ను పఠింపవలెను” అని మహాత్ముడు నడిచెను. అస్పృశ్యులకు నొలిగించవలెనని బోధించి ప్రసాదనమును ముగించెను. (ఆ. ప్రె.)

చే వ సొం ప

బాట్లతాలూకా చే ప్రోలు గ్రామమున ఈనెల 17 తేదీనుండి బాతరచేయుచుననియు లండు తీహింప దిరివిగా జరుగవైయున్నదనియు జెట్టిహింప జరుపుచున్న నాదేశకేఫలముల నుపయోగించి చేయెలను సంకల్పింపబడుట యుద్ధిమమనియు ఒకరు వ్రాయుచున్నాడు.

దేశమును విషమస్థితి ఎదుర్కొనుచున్నది. దాని నుండి తప్పించుకొను శక్తిపై ననే, భావ్య భి వృద్ధి యాధారపడియుండును.

కొత్త ఎత్తు

మాంచెప్పుడు గాడ్గొయను పత్రికలో సి. హెచ్. మార్గగారు లాంకుమైరు వర్తికమును గురించి, దీర్ఘ వ్యాసమును వ్రాసరి. మొత్తముమీద, హిందూదేశమునకు లాంకుమైరునుండి వచ్చెడి సరకులు తీరేంచుచున్నవని, వీరు సహేతుకముగ జూపగలిగిరి. ఇట్టి దర్శనముండి బయల్పడు మార్గ మేమి? భారతీయులు విలువగల వస్తువులను కొనజాలరని యు, నాణెముతక్క, నయినను నల్లవెలుగుల వస్తువులను కొందురనియు, జపాను వస్తువులు ఖర్చు గుబు కిదియే కారణ మనియు, వీరు ప్రతిపాదించుచున్నారు. ఆకారణముచే లాంకుమైరువస్తువుల ధరలను తగ్గించిన హిందూదేశమున నమ్ముడు వోల్లనని వీరి తలంపు. ప్రస్తుత సమయమున లాంకుమైరు బట్టల వెలలను తగ్గించుటవలన కొంత నష్టము గలిగినను, బ్రిటీషువర్తకు లానష్టమును భరించుట కొష్టకొనెదరు. ఏలననిన, హిందూదేశమున మరల తమమార్కెట్టును స్థాపించుకొనుటయేవారికి ముఖ్యము. ఆసియకు ధరలను మరల హెచ్చుజేసిన జేయవచ్చును. సర్. జార్జి లాయరుగారు, బ్రిటీషు వాణిజ్య ప్రాబల్యము మీద నే, హిందూదేశపు భావ్య భి వృద్ధి ఆధారపడియున్నదని చాటుచున్నారు. ఇట్టిస్థితిలో హిందూదేశమున తమకగల పలుకుబడిని, బ్రిటీషు వారు తమవాణిజ్యపు టభివృద్ధికై పూర్తిగ నుపయోగించుకొనకమానరు. దేశము నెదుర్కొనెడి నూతనోపద్రవ మిదియే. కద్దరునిర్మాణమునకు గల ప్రతిబంధకమిదియే. దీనినిదాటుటెటులో యూహింపవలయును. జపానుపోటీ, లాంకుమైరును భయపెట్టుచున్నను, ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సుపద్ధతినవలంబించి దానిని దాటుటకు వీలుగలదు. ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సుపద్ధతిన పార్లమెంటుసభవా రామోదించుటబట్టి హిందూదేశము సామ్రాజ్యాభిమానము జూపవలయునని నిర్బంధముగలుగుట సహజము. సర్. మెన్జీ దాదాభాయిగారిదివరకే లండనులో నీవిషయమున అభయమొసగిరి. విదేశవస్తువులు చౌకయ్యినను ప్రేమమయినను, వానిని విసరించి దేశములో తయారయిన కద్దరువస్తువులనే ధరించుటకు భారతీయు లీసమయమున శిష్యమానవలయును. కద్దరు భారణావశ్యకతను, వెలుపు రింకను గ్రహించక, ఎండిమాపులపంట బరుగిడుట మిగుల చోద్యము. మొదటిరోజులలో కద్దరుధరలు హెచ్చుగనున్నను, పిమ్మట తగ్గిపోకమానవు. రానురాను నాణాకగు కద్దరు తయారగుచుండుట అనుభవసిద్ధము. ఆకారణముచేతనే ప్రతిదినమును ఒక అరగంటసేవయినను నూలు వెడుకవలయు నని, మహాత్ముడు ప్రజలను సంకతము ప్రబోధించుచున్నాడు. నూలు వెడుకుటకు, విరువారిన భేదము లేక ఎల్లరును తోడ్పడుట ధర్మము. నూలు విడివిగి తయారగు కాలమియు, కద్దరు సర్వసామాన్యమును సుభ సాధ్యమగును. కద్దరు, రింక తగ్గును. విదేశవస్తువుల పోటీ కవ తాళగలుగును. బ్రిటీషు వస్తువులు ములను సూత్రమే బహిష్కరించెదమని తెలుపుట

వలన ప్రయోజనము లేదు. కద్దరునిర్మాణ మవసరమని ఎంచుకొనెద, విదేశవస్తువుల నన్నిటిని బహిష్కరింపవలయును. జపాను వస్తువుల పోటీ సయితము విస్తారముగ నున్నది. తక్కువనంబుల వస్తువులను జపాను విశేషముగ తయారుజేయుటచే, దేశీయ వస్తు నిర్మాణమునకు మరింత ప్రతిబంధకమేర్పడుచున్నది. ఇక సయినను భారతీయులు దృఢసంకల్పచిత్తులై విదేశవస్తుబహిష్కారము నీ సంకల్పమున పూర్తిజేయ బూనుకొనుట వివేకము. ఇక్కార్యమును విడినాడి, నూలుచందాను తొలగించుటకే తమ శక్తినంతను వినియోగించుచో దేశము విదేశవస్తువులతో నిండుటకు విశేష ప్రోత్సాహము గలుగుననుటకు సందియము లేదు.

శ్రీశేంజీశ్వర ఆయుర్వేదకళాశాల, జజవాడ ఇందుకు సంబంధించిన ప్రథమ నివేదిక నిన్నటి పత్రికలో ప్రచురింపబడెను. నివేదికనుబట్టి కళాశాల దినపినాభివృద్ధిగాంచుచున్నదనియు, ప్రధానాచార్యులగు ఆయుర్వేదభూషణ నోరి రామశాస్త్రిగారి కార్యక్షేత్రము స్వార్థత్యాగమును యిందుకు ప్రధాన కారణము లనియు గ్రహింపవచ్చును. కళాశాల యీనెల 28 తేదినండియు మరల ప్రారంభమగును. జూలై 1 వ తేదినండియు కొత్తతరగతు లారంభమగును. ఈయవకాశము నైకొని విద్యార్థులనే కులు కళాశాలలో బ్రవేశించి శాస్త్రులుగారిస్త్రయత్నములను ప్రోత్సహపరచ గోరెదము. ప్రసిద్ధి వహించిన యుపాధ్యాయులు వివిధవిషయములను నేర్పెదరు. విద్యార్థులనుండి జీతములను గ్రహింపకుండుటయ గాక, బీదవిద్యార్థులకు భోజన సౌకర్యములను గూడ అమర్చుట ప్రశంసాపాత్రము. కళాశాలతోపాటు, ధర్మవైద్యశాలయు, సంస్కృత సాకశాలయు, నిర్వహింపబడుచున్నవి. అంధు లీభారమునంతను, రామశాస్త్రుల గారొక్కరిపై నుంచక, తామును భరింప బ్రాధితులు. శాస్త్రుల వారి కృషికి తోడ్పడువారు దేశీయవైద్యప్రాశస్త్యము ప్రపంచమున వెల్లడియగుటకు గూడ తోడ్పడినవా రగుదురు. రామశాస్త్రుల వారి సంకల్పము నెరవేరుగాక యని మనఃస్ఫూర్తిగ గోరెదము.

తంజావూరుజిల్లాబోర్డురైల్వే

రైల్వేలు ప్రజలవరము గావలయు నని దేశమున్నోసింపుచుండ, తంజావూరుజిల్లాబోర్డురైల్వేను దక్షిణయిండియా రైల్వేకంపెనీకి ప్రభుత్వమువారు ప్రాస్పెక్టు జేయ నెంచుట ఎంత యసభ్యమో యూహింపవచ్చును. స్థానికప్రయత్నములను ప్రోత్సహపరచుటకు మారుగ, ఉన్న ప్రతిపాదనలను గూడ విదేశపు కంపెనీలకు వప్పగించుట ఏటి న్యాయమో చెలియకున్నది. ప్రాస్పెక్టు ప్రభుత్వమువారు రిండు కంగీకరించుట మరింత విచిత్రముగ నున్నది. దేశీయవర్తకములను ప్రోత్సహపరచుట కిది మార్గము గావాలదు. ఇట్టి సందర్భములలో తంజావూరుజిల్లా బోర్డువారు ప్రభుత్వ సూచనను నిరసింపుచు తీర్మానించుట, సంభావ్యముగ నున్నది. కాని ప్రభుత్వమువారు రొకమారు నిర్మాణమున తలపెట్టిన పిమ్మట, స్థానికసంఘముల హక్కులు నిలుచుట దుర్లభము. స్వపరిపాలనము

లేనంతవరకు స్థానిక స్వపరిపాలనము సయితము నిస్సారముగ నుండుట సహజము. ప్రభుత్వనిశ్చయము తంజావూరుమండలమునందేగాక, దేశమందంతటను తీవ్రమగు ఆసంతృప్తిని కలిగింపక మానదు.

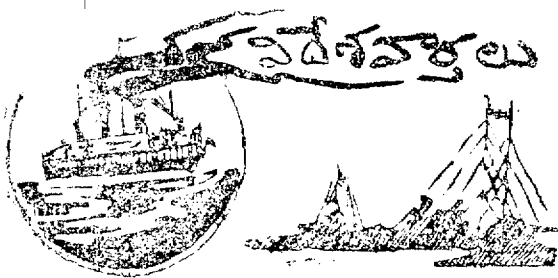
ఓడ్వయరుగారి పరిభవము

లిడ్సు విశ్వవిద్యాలయమునందు జరిగినచర్చలో, సీల్ అను బెంగాలీయవకుడు, ఇండియాప్రభుత్వము వారు తమపరిపాలనమును ప్రజలకు వప్పగితంపెట్టుటకు తగినచర్యలను వెంటనే గైకొనవలయునను తీర్మానమును ప్రతిపాదించెనట. సుప్రసిద్ధ ప్రతిపాలు రగు సర్. మైకేలు ఓడ్వయరుగారు, సీలుగారి తీర్మానము నెదిర్చిరట. హైందవాశయములను విఫలపరచుట కేమాత్ర మవకాశము దొరకినను, ఓడ్వయరుగారు దానిని చేపట్టుట యాచారమయినది. కాని, యీమారు ఓడ్వయరుగారి పంతము నెగ్గలేదు. సీలు తీర్మానమునకు అనుకూలముగ 59 మందియు, వ్యతిరేకముగ 29 మందియు సమ్మతుల నిచ్చుటచే, అది నెగ్గెను. విద్యార్థులమధ్య ఓడ్వయరుగారి కవమానము గలిగెను.

దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు, దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు నేటిదిన ముదయమున మెట్టుపాలెం మెయిలులో కూనూరునుండి చెన్నపురికి విచ్చేసిరి. పంతులుగారి ఆరోగ్య విపుడు సంతృప్తికరముగ నున్నది.

రంగూనులేమరులో విశేషములు

ప్రయాణికుడు మునిగిసోవుట ఎస్. ఎస్. ఎఫ్. హెమపియా అను స్త్రీమకు రంగూనులో శుక్రవారమునాడుదయమున 8 గంటలకు బయలుదేరి చెన్నపట్టణము సోమవారమునాడు సాయంత్రము 4 గంటలకుచేరినది. శనివారమునాడు సాయంత్రము సుమారు 6, 7 గంటలకు 40 సంవత్సరముల వయస్సుగల ఒక కాకామహమ్మదీయుడు సముద్రములో పడి మునిగిపోయెను. స్త్రీమకు ఆపబడి వానిని రక్షించుటకు స్త్రీమకునుమృదులు చేసిన ప్రయత్నములన్నియు వృథా అయిపోయెను. ఆకాకావానికేము కనపడలేదు. స్త్రీమకు డాక్టరు దుష్ప్రవర్తన మూడవక్లాసులో ఒక క్రైస్తవవాడును వానిభార్య 17, 18 సంవత్సరముల వయస్సుగల బాలికయు ప్రయాణము చేయుచుండిరి. శుక్రవారమునాడు ఆబాలికకు కొంచెముజబ్బు చేయుగా ఆపిల్లభర్త వెల్లి డాక్టరును పిలిచెను. డాక్టరువచ్చిచెయ్యి నూచి 15 నిమిషము లయినతరువాత తిరిగివచ్చి ఒకద్రావకము నిచ్చెను. తరువాత తిరువ వచ్చుచుండేవాడు. మరునాడు డాక్టరు వచ్చి మిగు కాపిసిగ్గో రెండవక్లాసులో ఏర్పాటు చేస్తానని చెప్పినాడు. అందుకు వీరు సమ్మతించినారు. కొంత నేలైన తరువాత ఆశన తన భార్యను రెండవక్లాసు దొడ్డిలోనికి తీసికొనివెళ్ళుచుండగా, డాక్టరు ఆశనను గేటువద్ద నిలుపును చెప్పి, ఆపిల్ల దానినిమాత్రము దొడ్డిలోనికి ఒంటరిగా తీసికొనివెళ్ళెను. ఆపిల్ల దొడ్డిలోనికి వెళ్ళిన తరువాత డాక్టరుగూడ దొడ్డిలోనికివెళ్ళి లోపల తలుపుదెగిచి ఆపిల్ల దానిని నిర్బంధ పెట్టసాగెను. అప్పుడు ఆపిల్ల తన భర్తకొరకు కేకలుజేయుగా ఆడాక్టరు ఆమెకాళ్ళమీద బడి యీసంగతి ఎరరితోను చెప్పవద్దని బ్రతిమాలుకొనెనట. ఈవిషయము ఆపిల్ల భర్త స్త్రీమకు కమాండరుతో రిపోర్టుచేయుగా ఆయన నివారణపరిపి తగుచర్యను తీసికొనెద నని చెప్పివారట డాక్టరు పైస వినిరించినసంగత లన్నియు నిజమని ఒప్పుకొని ఆపిల్ల దానిని తుహాఫగోరెను. డాక్టరు చర్యను స్త్రీమకులోని ప్రయాణికులందరూ గర్హించినయియు, ఇటు ఇంటి దుష్ప్రవర్తనగల డాక్టరులు స్త్రీమకులో ఉన్నయెడల స్త్రీప్రయాణికులకు డేమము కాదనియు రంగూనునుండి ఆ స్త్రీమకులోవచ్చిన ప్రయాణికుడు వ్రాయుచున్నాడు.

చైనా పరిస్థితులు

విదేశీయులవల్ల ద్వేషము

బొమ్మి వికల కుట్రలు

లండన్, జూన్ 18:—చాంగ్ హో ప్రభుత్వం ప్రభుత్వం చైనా పరిస్థితులను దృఢీకరించినది. సాంప్రదాయముల ననుసరించి ఈ ప్రభుత్వము చైనా ప్రభుత్వమువారు నీరసము దీర్చుటకు కోరుచున్నది. తమ ప్రభుత్వమువారు తమ ఆక్షేపములను నీరసము దీర్చుటకు కోరుచున్నది. తమ ప్రభుత్వమువారు తమ ఆక్షేపములను నీరసము దీర్చుటకు కోరుచున్నది.

యన్నానీల అవజయము

కాంటన్, జూన్ 18:—పదివేలమంది చైనా సైన్యములు యన్నానీలను విడిచిపెట్టినది. యన్నానీలను విడిచిపెట్టినది. యన్నానీలను విడిచిపెట్టినది.

బొమ్మి వికల ప్రచారము

సికింగ్, జూన్ 18:—బొమ్మి వికల ప్రచారము చైనా వారు దీర్చివేసినది. బొమ్మి వికల ప్రచారము చైనా వారు దీర్చివేసినది.

బొమ్మి వికల ప్రచారము చైనా వారు దీర్చివేసినది. బొమ్మి వికల ప్రచారము చైనా వారు దీర్చివేసినది.

యన్నానీలను విడిచిపెట్టినది

కాంటన్, జూన్ 14:—అవజయము గాంచినది. అవజయము గాంచినది.

కియాకియాంగ్ లో అల్లరులు

హాంగ్, జూన్ 14:—నిన్నటిదినము ప్రజలు కొందరు అల్లరిచేసినది. నిన్నటిదినము ప్రజలు కొందరు అల్లరిచేసినది.

గిరిమ వ్యాపారము

లండన్, జూన్ 18:—మే 18లో 10400000 పాతలు విలువను కలిగి ఉన్నది. మే 18లో 10400000 పాతలు విలువను కలిగి ఉన్నది.

ఇటలీ-ఆస్ట్రేలియా నము

మనలోనిగాని కోరిన కఠినమరతులు

లండన్, జూన్ 18:—ఆస్ట్రేలియా నము మనలోనిగాని కోరిన కఠినమరతులు.

- (1) ఇటలీ పాని ఉరియలను ఆక్షేపించు కాటా...
- (2) ఆస్ట్రేలియా నము ఆస్ట్రేలియా నము...
- (3) పిప్పి గాని రక్షించుట...
- (4) జరిమానా 700 పాతలు ఇటలీ పాని...

బెంగాలు పరిస్థితులు

లిట్టును ప్రభుత్వము బాధ్యత

మొమ్మి వికల ప్రచారము

లండన్, జూన్ 18:—బెంగాలు పరిస్థితులు మొమ్మి వికల ప్రచారము.

లిట్టును ప్రభుత్వము బాధ్యత మొమ్మి వికల ప్రచారము.

గిరిమియలు పె రులెమియలు

లండన్, జూన్ 14:—కామన్వెల్త్ లో విలియం మిచెల్ ప్రభుత్వము బాధ్యత.

కెన్యా లో ప్రభుత్వము బాధ్యత మొమ్మి వికల ప్రచారము.

మొమ్మి వికల ప్రచారము

కెన్యా లో ప్రభుత్వము బాధ్యత మొమ్మి వికల ప్రచారము.

ఇంగ్లాండు నందలి కమ్యూనిస్టులు

కామన్వెల్త్ లో విలియం మిచెల్

లండన్, జూన్ 18:—కామన్వెల్త్ లో విలియం మిచెల్ ప్రభుత్వము బాధ్యత.

చైనా అల్లరులు

కామన్వెల్త్ లో ప్రశ్నలు

(అంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతలంపి)

లండన్, జూన్ 18:—చైనా అల్లరులు కామన్వెల్త్ లో ప్రశ్నలు.

మరణించిన వారి సంఖ్య

మొత్తముగా అల్లరులు పోలీసువారు అరెస్టు చేసినది.

(బ్రిటిష్ పాన 'హిందూ' సైన్సులో నివ్వినది)

ఇటలీ పాని ఆక్షేపించు

సికింగ్, జూన్ 18:—చాంగ్ హో ప్రభుత్వం ప్రభుత్వం చైనా పరిస్థితులను దృఢీకరించినది.

కాంటన్, జూన్ 14:—అవజయము గాంచినది. అవజయము గాంచినది.

బెంగాలు పరిస్థితులు మొమ్మి వికల ప్రచారము.

బెర్లిన్ లో అల్లరులు

కుట్రపన్ను వారికి మరణదండన విధించబడుట

బెర్లిన్, జూన్ 18:—కుట్రపన్ను వారికి మరణదండన విధించబడుట.

కామన్వెల్త్ లో విలియం మిచెల్ ప్రభుత్వము బాధ్యత.

కామన్వెల్త్ లో విలియం మిచెల్

(అంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతలంపి)

బొమ్మి వికల ప్రచారము

లండన్, జూన్ 18:—బొమ్మి వికల ప్రచారము.

బెంగాలు పరిస్థితులు మొమ్మి వికల ప్రచారము.

కామన్వెల్త్ లో విలియం మిచెల్ ప్రభుత్వము బాధ్యత.

కామన్వెల్త్ లో విలియం మిచెల్

కామన్వెల్త్ లో విలియం మిచెల్ ప్రభుత్వము బాధ్యత.

మంగళాసూచకము

రాజ్యవారము నందు 24, 26 తేదీలతో నెలపు దిన మునందలి వైశాఖ్య (Vacational Court) మూసేయుట యును.

బహిరంగసభ: మహారాజు బిల్లుకాంగ్రెసు సంఘము, స్వరాజ్య కిలాఫతుసంఘముల యాజమాన్యము క్రింద శేపు రాత్రి 8.30 గంటలకు బాంబే లో ప్రేక్షకులుబిల్లు నిధియందు రా॥ ఎ. లక్ష్మీవతిగారి అధ్యక్షతనకు బలపరచుటతో బహిరంగసభ జరుగును. క్రింది శీర్షికాసభ్యులగు అధ్యక్షత వహించెదరు.

రాజ్యపోకలు: అభివృద్ధికాభివృద్ధి యగు గౌ॥ బి॥ బి॥ యె॥ శివభావంపిల్లగారు చెప్పే ప్రతిపదిరి. కలహం కమాండంబు బాక్సుగాను నిబ్బందితో నెన్నరాత్రి మెట్టు పాలెం పెట్టిరి. యం. యన్. యం. రైల్వే నిజంబు బిస్సుగాను కమాండం కాంబెనగాను నేటిదినము ఉదయం తెంపెటూరు నుండి చెన్నపురికి వచ్చిరి. రావుబహదరు యె॥ గోపాలస్వామి అయ్యంగారు, దొరసింగంగారు నేటిదినము ఉదయం కల కత్తా మెయిలులో చెన్నపురికి వచ్చిరి. కొచ్చి పోలీసుకమిషనరు మేజర్ అబ్దుల్ గాదరు సాహెబుగారు ఎర్నాకులమునుండి నేటిదినము ఉదయం చెన్నపురికి వచ్చిరి. బిల్లా మాజిస్ట్రేటు మాజీలుగారు నేటిదినము చెన్నపురికి వచ్చిరి. రాత్రికి అసంతృప్తులగునకు ప్రయాణమయ్యెదరు. గౌ॥ న్యాయమూర్తి సి. వి. కుమారస్వామిశాస్త్రిగారు నేటిదినము బెంగళూరు వెళ్లిరి.

మోసపు పెండ్లి

తలిదండ్రుల మోసగించి బాలికల నక్రమముగ వివాహమాడుట

తలిదండ్రుల దీనాలాపములు

నాగట్లము: నాగూరునివాసి యగు టి. శంకరయ్యర్ అనునతడు సరస్వతి, వెంకటలక్ష్మి అను రెండు ఇదవులు కుమారి తలను మోసికొని ఆద్రమనుగ తీసికొనవెల్లి రను కారణము గుంటూరుజిల్లా నివాసులగు తిలికపల్లి వెంకటప్పయ్య, లింగం గంట పుల్లయ్య అనువారలను తనకుమార్తెల నిరువురకు తన వశము చేయువలసినదిగ ఈసంసము 2 వ తేదీన మదరాసు హైకోర్టునందు న్యాయమూర్తి మాత్రా వెంకటసుబ్బారావుగారి సమక్షమున పిటిషను పెట్టుకొనెను. వేడుకేను తిరిగి విచారించబడెను.

కేసు వివరములు

గత బసవసెలలో కళ్యాణ అయ్యంగారు, శ్రీనివాసయ్యర్ అనువారు లిరువురు (మదరాసు నివాసులు) పిటిషనులు అయిన వి. శంకరయ్యగారి నివాసస్థలము నాగూరు వెల్లి అతనితో తన కుమార్తెల కిరువురకు వారసులమండే గొప్పకుటుంబమునకు జెరిపినట్టియు, సొన్నేరియందు ఆధికముగ భూస్థితి గలవారల మనుషులు రెండు వర్గములను మదరాసునీడ్రమపెట్టి వారిరువురను, శంకరయ్యరు, అతని ఇదవుల కుమార్తెలతో గలసి మదరాసువచ్చి తనిగేపల్లి వెంకటప్పయ్య, లింగం గంట పుల్లయ్యగారు వారికిలను వివాహమాడవలసివట్టు చెప్పిరి. ఆ ప్రకారమే తండ్రి అంగీకరించి పొన్నేరికి తన కుమార్తెతో ప్రయాణమయ్యెను. కానివారు పొన్నేరి స్తేషనువద్ద ఆగి గుంటూరుజిల్లామండలి తమ స్వగ్రామములకు పయనమైరి. మొదటి కుమార్తెయగు సరస్వతితో తండ్రియగు శంకరయ్యరు వెంజడి జనెను. కాని తన గ్రామముచేరిగ నే మొదటి ప్రతివాది ఆతనిని నెడలదరిమి కుమార్తెను పంపుటకు నిరాకరించెను. రెండవ కుమార్తె వెంకటలక్ష్మిని వెంబడించిన సుబ్రహ్మయ్యరునకును సర్వారావుపేటయందు అదేగతిపట్టెను. విచారణ చేసినపిదప ప్రతివాదు లిరువురు పిటిషనుయొక్క కులమునకు జెంపని పురుగ కనగొనబడిరి. కళ్యాణఅయ్యంగారు నుడికొందరు వారి

సహచరులను చాలకాలమునుంచి ఇట్టి కన్యావిక్రయ వ్యాపార మును సాగించుచున్నట్లు తెలిసెను. తల్లిదండ్రులమోసగించి బాలికలను గొని చెచ్చుటయు, ఇతరులకుండు కట్టితాము వారికన్య నుండి భూములంపాదించుట నిరూపితి. 1915 మే 26 మొదటి రాజమహాళ కేంద్రయ్యలకు 2 వ ప్రతివాది గ్రామము గు అతనికట్టిపెట్టి కుమార్తెను సొంతగొరగ ప్రతివాది యగుచిని కొచ్చి బాలికను తాను భవమునంగి కొంటిచివరకెక్కును. బాం కలు ఇదవురను చక్కగ పోషించబడుట లేననియు, జబ్బుచే రాగనోందుచున్నారనియు అందువలన బాలికలను తనవశపరచ బడుచునని తండ్రి కోర్టువారికి విన్నవించుకొనెను. న్యాయ మూర్తి కేసును నేటికి 16 వ తేది వాయిదాకేసును ఆనాడె ఇదవురు బాలికలను కొచ్చున హాజరపెట్టుకొనిరిగి ఉత్తమ వ్రాసంగిరి. కాని కేసు మొదటి కుమార్తెయగు సరస్వతియగు, భర్తయగు వెంకటప్పయ్యయగు బాధితమే హాజరైరి.

సరస్వతియగు బాలికనును రి ములి లు భర్తకు 45 సం॥ లు. న్యాయమూర్తి బాలికను విచారించగ కనక వివాహ మొనర్పిననియు, తానింతవరకె పెరిమిటి ఇంటియందే ఉంటి నని యు, తన క క క డ కి వ్వ ము గ ను న్న చనియు, తన తల్లిదండ్రులవద్దకు వెళ్లెనని బయట చెప్పెను. రెం డవ బాలికను హాజరపెట్టవలయునకు న్యాయమూర్తి ఈమారు 22 వ జూనుకు తప్పక కొచ్చుచు హాజర పెట్టువలసినదిగాను లేని చో కొచ్చువారి ఉత్తరపును నిరాకరించించుటకు కఠినముగ శిక్షవిధించెదనని పల్కి కేసు విచారణను 22 వ తేదీకి వాయి దాపేసిరి.

పిటిషనుకు తరఫు వి. యె॥ యతిరాజుగారు వాదించిరి.

గుంటూరు కరెన్సీనోట్ల కేసు

2, 4, 5 ముద్రయల జామీనుపిటిషను విచారణ వాయిదా వేయబడెను

గుంటూరు కరెన్సీనోట్ల కేసునందు 2, 4, 5, ముద్రయ లగు నట్టా గంగాధర రావు, మంచవల్లి సరసింహారావు, యె॥ కొండలరావుగార్లకును నేను చెన్నపురి హైకోర్టు నందు న్యాయమూర్తి వెంకట సుబ్బారావుగారి ఎదుట రా॥ బి॥ ఓ. తిలికాచలంకెట్టిగారుపై మదరాసించబడిన ముద్ర యలను బైలుపై విడుదలచేయువలసినదిగ కోరెను. న్యాయ మూర్తులు బైలు పిటిషనును 22 వ తేదీకి వాయిదాపేసిరి.

నూరురూపాయల నోటును మ్రింగుట

ఒకదొంగసామానకృత్యము నైదాపేటరాస్త్రపు లగు ఒక రిటైనుకు డిప్యూటీ కలెక్టరు కడచిన శనివారము తెలిపెన్నియు రైల్వే కేసులు క్రాసింగుకడ మోటారుబస్సు ఎక్కును. మరమువ్వురు వారి తోను బస్సుఎక్కిరి. చోటులేనిందు వారిలో ఒకడు దిగెను. కొంతసేపు గడచినపిమ్మట డిప్యూటీ కలెక్టరు తేలు చూచు కొనగ, మిసిఫపు మాయమైయుండెను. అందు ఒక నూరు రూపాయలనోటు కొంతటిల్లర యుండెను. బస్సులో ఎక్కి దిగినవానిపై అనుమానము తోచెను. అతడు బ్రాంబండి ఎక్కి తిరువలిక్కేటి వెళ్లుచుండెను. మోటారు బస్సు లో దొంగను తరిమి పట్టుకొనిరి. అతనివద్ద మిసిఫపునొరకెను. అందు ల్ల మాత్రము ఉండెనుగాని నూరురూపాయలనోటు లేకుండెను. పోలీసువారు దొంగికి మందుఇచ్చిరిగాని లాభము లేంపొయెను. పిమ్మట జెనరలు ఆఫీస్కి తీసికొనివచ్చి రి ఫైం టులు బోరులోమకున త్రాగించి, వాంతియయ్యెను అప్పుడు లోబలనుండి నూరురూపాయల నోటు బయటపడెను. దొంగి లించినవాడు సయ్యను మాన్సెను. ఐదును 24 సంవత్సరములు ఇతడు ప్రాతిదొంగ యని పోలీసువారు గుర్తించిరి.

మందరి తైలము

జిల్లీ 1-కి నెల రూ 0-8-0 ఒక డిప్లీతైలము విడువక రాచిన ముఖమున ఏర్పడుమొ టిములు మచ్చలుమానును. ముఖము కాంతివారి, నున్న గా అద్ద మువలె ప్రకాశించును. చర్మము మృదుత్వముకలిగి నాజాకు లేరును. ఈతైలము మంచికువాసన గలిగి మిగడవలె నుండును. అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

ఆయుధ విషయిక సభ

పర్షియా ప్రతినిధులు సభను వదలి పోవుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంబితా)

జెనీవా, జూన్ 15:-- అరమ్ము గాన్సాన్మొగంతు పర్షి నుగల్గు ఆర్మకొసీపై మావర్షిజను అధివారము పర్షియా ప్ర భుత్వమువారికి కొంతవరకు శకుండునట్లు తీర్పారించి నందు లకు పర్షియా ప్రతినిధి జెనరలు హబిబుల్లా గారు పథన వదలి పోయిరి. ఈ తీర్పుము పర్షియా గౌరవమునకు భంగకరముగ నున్నదని వారు చెప్పిరి. సర్ పర్షియాగారు రిమిషయమై మా ట్లూము ఈతీర్పుననులంబు భారతదేశము నకు లాభము లించినని చెప్పిరి. 6 మాసములలో 12 నేల తుపాకులు 289 టన్నులు 20 లక్షల సంధు ఈ ప్రదేశములందు పట్టికేసు బడెననియు పర్షియా ప్రభుత్వమువారు మావర్షిజను ముగ్గుర లేవనియు కాన్సుగారు ఆక్షేపించిరి. ఆన్ల్యో ప్రభువుగారు కాన్సుగారి వాదమును బలపరచును పర్షియా ప్రతినిధులు అసంతృప్తి పరుపలయునని సభవారికి ఉద్దేశములేవనియు కాని ఆయుధవ్యాపారము నిర్బంధములు సముగ ఆదరింప బడనం దును ఈతీర్పునము అవధిమయ్యెనని చెప్పిరి. అందుపై పర్షి యా ప్రతినిధులు సభ వదలిపోయిరి.

హైద్రాబాదు పరిస్థితులు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంబితా)

కెయికో, జూన్ 15:-- అలేఖా హైద్రాబాదును చేరగదని చెప్పెను హుస్సేనుగారు అలేఖాను వయటకు సమ్మ తించలేదు. ఎము అబ్దుల్లాగారు హుస్సేనుగారికి అనుభోధ గరిపి బ్రిటిషువారి కోరికలకు అనుగుణ్యముగ ప్రవర్తించునట్లు ప్రాత్యహ్వాపనప అలేఖా వెట్టువన్నాడు.

ఫాల్గూనాలో 14 వ తేదీన 3 ధూకంకుటులు సంభ వించెను. భవనము లనేకములు హరిపొయెను. కాని ఎవ్వరను మరణించలేదు.

భారతి సచిత్రమాసపత్రిక

ప్రతిచంద్రమాసాదిని ప్రచురింపబడును

సచిత్రమాసపత్రిక ప్రచురించుచుండు 2, 4 రంగులపటములు కలిగి ఇతర నిలిపటములతో ప్రచురించ బడును. వాజ్మయము, చిత్రలేఖలు, గానము, కథలు, నాటకములు మున్నగు అనేక విషయములతో పత్రికాసమునను 200 పుటలు కలిగియుండును.

Table with 2 columns: Subscription type and Price. Rows: సంచత్సర చందా (6 0 0), లక్ష సంవత్సరము (3 0 0), విశిష్టతర (0 10 0)

ప్రస్తుతము పోస్టులు రూపు ప్రకా రము. 0-2-0, రిజిస్టరుచార్జి, 0-3-0 తపాలు చార్జి అధికమగుచున్నది. మారే ముందుగ మణి యార్దము సంపెన క ఖర్చు తగును. ఏ. పి. లు పంపి నచో సాము మాకు వికొక్కవ్వుల ఉపస్థ్యముగ చేరుటయు పత్రికలు పంపుట ఆలస్య మగుటయు సాధవిండును.

మాదిరిపత్రిక గోదవారు అగలు 0.10-0 స్టాంపులు పంపిన పంపించును. ఉచితముగ సంవ జాలము. సూదిరిపత్రిక తెట్టించుకొన్న ద్వారాత చందాదార్లుగ చేరినయెడల ఆ సాములు లునకు యిచ్చుకొని తక్కినసాముమాత్రము పంపనచ్చును. మే నే జ రు, భారతి. పాక్షుబాక్సు నెంబరు 212 నుదాహు.

బక్రీ-హిందూమహమ్మదీయ సాంఘికతగవులు

ఉభయసంఘములకును బోరాటము సంభవించునని భయముగలుగుచున్నది నాయకులయొక్క దొరతనముయొక్క యేర్పాటు

మహాత్మాగాంధీగారి హితబోధ

డెల్లీ, జూన్ 15:—రాబోవు బక్రీదినమున హిందూమహమ్మదీయ సంఘములకు పోరాటమునకు తావింపనిని ఘోషించుకొనుటకు, బాధ్యతగల ఉభయసంఘములందలి నాయకులకును భయమును గలిగించుచున్నది. భయమును పుట్టించినట్టి విషయములు బయలుదేరుచున్నవి. పోరాటము సంభవించునట్లు అధికారులు గట్టి యేర్పాటుగాచేయుచున్నారు. ఉభయపక్షములందలి దుండ్రులను కయ్యమునకు కాలువ్రవునకు నున్నారు. పోరాట హిందూసభకును జాతీయ పంచాయతీ బోర్డుకును యిటీవల జరిగిన కరస్పాండెన్సు, ఢిల్లీయందుగల వివిధనర్తకసంఘముల తీర్మానములు యీ భయమునే వ్యక్తపరుచుచున్నవి.

మహాత్ముని హితోపదేశము

సానిక హిందూసభాధ్యక్షుడును, కార్యదర్శియు, జాతీయ పంచాయతీబోర్డు సభ్యులును జోక్యము గలగతేరినవలసినదని గోరుచు నిచ్చిన తంతిక సమాధానముగ మహాత్మా గాంధీగారు యిట్లు నుడువుచున్నారు:—“ఏమిచేయవలయునో నాకు తెలియవచ్చును. హిందువులపైగాని, ముస్లిములపైగాని నాకు పలుకుబడిలేదు. హిందువులపై నాకు పలుకుబడి యున్నచో, మహమ్మదీయుల మీమనస్సులను షోభింపజేయుట మీరు అది అనుభవించుచు అని నేను హిందువులకు తెల్పుచున్నాను. వధకు గొంపావు మృగములను హిందువుల మనస్సులకు బాధగలిగించునట్లుగ దీసికొనిపోవుట మీమతము గోరబడదని మహమ్మదీయులకు తెల్పుచున్నాను. కాబట్టి హిందువులమనస్సు నొచ్చుకుండజేయుట ముస్లిముల మతకర్తవ్యము. ముఖ్యముగ మత సంబంధముల విషయములందు మీరు దొరతనపు సహాయము చేయించుటచే మీయంతట మీరే అపమానమునకు పాలగుచున్నారు.”

మూలానాల్బుల్ కలాం అజద్ గారు

దిగువ ప్రకటించినతంతి మూలానా అబ్దుల్ కలాం అజద్ గారిచే నీయబడినది:—

“మీ తంతి అందినది. చాల విచారకరముగ నున్నది. మూలానా మహమ్మదాల్ గారిద్వారా ప్రయత్నములు చేయుడు. ఉత్తరము వ్రాయుచున్నాను.”

జి. కె. నారిమెన్ గారు

జాతీయ పంచాయతీబోర్డు ఏవిధమున జోక్యముగలగజేసికొని తగవు బరిష్కారము జేయబాసవలయునో సలహా నీయవలసిన దని హిందూసభాధ్యక్షునకు జి. కె. నారిమెన్ గారు తంతి నిచ్చిరి.

డెల్లీ బట్టలవ్యాపారసంఘము

భయమును గలగజేయుచున్న విషయముల దొరతనమున కెరిగించుచు, అట్టి విషయములను గలుగుచున్న భయమును బోగొట్టి వర్తకసంఘమును కాపాడవలయునని ఢిల్లీ బట్టల వ్యాపారసంఘపు వార్షికసమావేశముందు తీర్మానము గావించబడినది. రాజప్రతినిధికి మహాజనసంఘములకు కొందరు హిందూ సంఘసభ్యులు ప్రయత్నించుచున్నారు.

జిల్లామేజిస్ట్రేటు ప్రకటన

క్రిమినలు ప్రొసీజరుకోడ్డు 144 క్షేక్రింద నియమించబడిన వధికారులచేత దృష్ట పశువులను బంధగూడదని జిల్లామేజిస్ట్రేటు యి. హెచ్. లింగనగారు ప్రకటించిరి. బలిజేయుటకు గొనిపోవు పశువులను పట్టణముందు ఊరేగింపరాదని ప్రకటించబడినది.

వశువుతోగాని, పశువులకేదాతోగాని ఏడ్వరకంపె అధిక సంఖ్యాపక్షము వెంబడించరాదనియు, ఏపశువును ఆలంకరించరాదనియు, లేక ప్రజలవృత్తి ఆకర్షించబడురీతిని పశువును శృంగారించరాదనియు, చూచువారెవ్వరి మనస్సునకును బాధకలగునట్లు పశువులను విధించుటకు గొంపొగూడదనియు, విధించినపిమ్మట మాంసమును దీసికొనిపోవుటపనుగని, లేక ఉచిత

తముగానిరీమార్కులవలనగాని, సంజ్ఞలవలనగాని, నిష్కరికీనినొప్పి గల్గించవలసినవదనియు జిల్లామేజిస్ట్రేటు ప్రకటించుచుండెను. గోవులను యితరమృగములను వధికారులకు గొన్నమార్గములందు మాత్రమేదీసికొనిపోవలయుననియు, తక్కినదారులందు గొంపొగూడదనియు ప్రకటించబడినది. గతసంవత్సరముందు అల్లగులకు రంగస్థలమైన పహాదిరాజా నివేదింపబడిన దారులలో చేర్చబడలేదని హిందువులు తెల్పుచున్నారు. విచారణచేయగా గతనుండిదారి నివేదింపబడిన దారులందు జేర్చబడలేదు. వశువులను వధించవలసినవారని నివేదింపబడిన వారు ద్వారములద్వారా గొంపొవలయునని స్పష్టముగ దెలియజేయబడినది. పట్టణములపట్టా పశువులను ప్రవర్తించునట్లు నిట్లు ఉత్తరపు గావించబడినది. కాబట్టి దొరతనముయొక్క ఉత్తరపును మీరకుండ మహమ్మదీయులు పహాదిరాజానివేదింపబడి బోజులగుట, గతసంవత్సరముందు భయోత్పాతముచే దొరతన మీదాగినట్లు, ముస్లిములు పోకుండ చాటించినందున యీ సంవత్సరమును అదేరీతిని సాటింపవలయునని హిందువులు గోరుచున్నారు. పహాదిరాజానివేదింపబడి బోజులని హిందువులు గోరనచో ఆదారిని బోమని కొందరు మహమ్మదీయులు లంగీకరించిరి. కాని హిందువులు మహమ్మదీయులను గోరుట లంగీకరించుటలేదు. ఏలయన, మహమ్మదీయుల నట్లు గోరనచో యిదివరకెన్నడును ఆదారిని బోని మహమ్మదీయులకు ఆనాదిగ ఉపయోగించుకొనుటకు హక్కుగలదని హిందువులు అంగీకరించినట్లు అగ్గము. కాబట్టి ఉభయసంఘములందును సామరస్యము లేకుండుటచే రాయబారములు తగవుపరిష్కారము నిమిత్తము నిలిచిపోయెను. మనస్ఫూర్తి పెరుగుచుండెను. తలపెట్టుగానున్న ప్రతిసంభవము నెదుర్కొనుటకు దొరతనము సన్నాహములను జేయుచున్నదిగాని చేతులు నలుపుకొని కూర్చుండలేదు. ఇద్దరునందు అల్లరులు జరుగవని కొందరభిప్రాయపడుచున్నారు. కాని తదనంతరము సంభవించు యిక్కట్లులు తీవ్రరూపమును దాల్చునని భయము గల్గుచున్నది. ప్రభుత్వము భద్రముగ పరిస్థితులను గనిపెట్టుచున్నది.

(ఆ. ప్రె.)

తారకేశ్వరములో బందిపోటు జరుపుటకు ప్రయత్నములు

ముద్దాయిలు పట్టుకొనబడి ఒక్కొక్క సంవత్సరము కఠినశిక్షవిధింపబడిరి

కలకత్తా, జూన్ 15:—రైస్ నెన్నలేకుండా తమవద్దకు దురివాల్యలను 39 తోటాలను పెట్టుకున్నందుకు పిషావరుని వాసులయిన ముబారక్ ఖుస్రాలకు సీరాంపూరు డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటు సేడు ఒక్కొక్కసంవత్సరము కఠినశిక్ష విధించెను. ఈ యిద్దరు ముద్దాయిలును మరొకరుతోకలిసి తారకేశ్వరములో బందిపోటు జరుపుని మిత్రులు రెండు గుర్రపు బండ్లలోనెక్కి కలకత్తాకుపోవుచుండిరి. ఒకబండి మారాద్దను రెండవది హుగ్లీజిల్లాలో ఖైద్యబంధముపట్టుకొనబడినది. గుర్రపుబండ్లలో ఆయుధములు కనబడినవి. దోపిడీజరువుటకు ప్రయత్నముజేసినందులకై మారాద్దను నెడ్రెడ్డిక్రిందటి కలకత్తా నగరమునాడు ముద్దాయి లిద్దరికిని మరొకరుగిరి నాలుగేసియేడ్లు కఠినశిక్ష విధించెను.

(ఆ. ప్రె.)

గోరకపూరు సత్యాగ్రహము

లక్నో, జూన్ 15:—గోరకపూరులో సమైక్య ఆటలనే నిలబెట్టుచున్నది. శనివారమునాడు జరిగినయొక సభలో సమైక్యదారులు సత్యాగ్రహము నవలంబించుటకు నిశ్చయించి గోరకపూరు బాజూలగుండా ఊరేగుచు తిరుగుచున్నారు. ఇంతవరకు కాంతి భంగముకలగలేదు. సమైక్యదారులు మానుకున్నందున ఆపసులలో ప్రవేశించుటకై బయటించి వచ్చినమనుష్యులను కర్కషాపులలోనికి బోసేయకుండ సమైక్యదారులొసెట్లు తెలియుచున్నది. సమైక్యజైవా రీదిగువవరకులను గోరుచున్నారు. (1) సమైక్యదారులను శిక్షింపననియు, సర్వీసు జరుగుచున్నట్లే పరిగణింపబడుననియు, బెంగాలు పశ్చిమోత్తరరైల్వే ఏజెంటు వాదనము చేయవలెను. (2) రైల్వేయధికారులు రైల్వేపని వాండ్రు సంఘమును అధికారరీతి గుర్తింపవలెను. (ఆ. ప్రె.)

శ్రీ శ్రీ గ్వాలియరుమహారాజు

పూనాలో సానుక్రోశ తీర్మానము

పూనా, జూన్ 15:—సింధియా సహవాని మరణమునకు విచారమును దెలుపుటకై యన్. సి. కెల్లాడుగారి అధ్యక్షతక్రింద శివాజీ మందిరములో నొక పెద్ద బహిరంగసభ జరిగెను. ప్రాచీనభారతవ్యాసములో కేల్లాడుగారు మహారాజుగారి గుణములను పరిచాలకుండ్ల కీర్తిని మరల యొకప్పుడై యిట్టి శ్రీసామర్థ్యముగల మహారాష్ట్రరాజువర్తమా ప్రవీణి కేల్లాడికాదని చెప్పిరి.

సానుక్రోశ తీర్మానమును యన్. యల్. సి. గుంజాలుగారు ప్రతిపాదించగా డి. వి. వైద్యుగా రుణవచించిరి. గ్వాలియరులో ప్రధాన న్యాయమూర్తిగా పనిచేసిన వైద్యుగారు తాను స్వయముగా నెరిగిన విషయముల నెల్లీయొ తెలియజేసి శ్రీ శ్రీ మహారాజుగారు పర్యవ్రాముగల సైన్యవాయకుడనియు పరిపాలనాదక్షుడనియు హిందూధర్మములందు భక్తిగలవాడనియు అదర్శప్రాయుడైన న్యాయమూర్తిగనుగ నియు చెప్పెను. అందును నిలుచుండి తీర్మానము సంగీకరించిరి. (ఆ. ప్రె.)

వారసత్వపు నర్తిఫికేటు

శాసన సవరణ

బెంగాలు జాతీయ వారసత్వసంఘమువారి యభిప్రాయము

కలకత్తా, జూన్ 15:—1899 వారసత్వపు నర్తిఫికేటు శాసనమున సవరణజేయు బిల్లునుగూర్చి తమ యభిప్రాయమును దెలుపుటలో, ప్రాణమునుభిమానేసినవాడొకడు చనిపోయినప్పుడు వాని తాలూకుపైమును వెంటనే వారసుల కిప్పించుటకై యాబిల్లుదేశింపబడినదిగావున దీనికెవరును అభ్యంతరము పెట్టజాలరని బెంగాలుజాతీయ వారసత్వ సంఘమువారు చెప్పుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

పశ్చిమోత్తర రైల్వేసమై

సమైక్యనాయకులు కొంతమంది అరెస్టుచేయబడిరి

హైదరాబాదు(సింధు): సింధుపశ్చిమోత్తర రైల్వేసమైక్యమార్చేమియులేదు. ప్రయాణములుచేయుటకు గాని సరకులను వంపుటకుగాని ప్రజలకెట్టి యిబ్బందియు కలుగుటలేదు లాహోరుమెయిలు ప్రతిదినము ఒక గంట ఆలస్యముగా వచ్చుచున్నది. కొన్ని గూడ్స్ రైలుబండ్లు మాత్రము తీసివేయబడినవి.

గుమాయి మాత్రీరాచీలలో లోకోమొర్రాపులు దిక్కుమాలినరీతిగా నగవడుచున్నవి. సమైక్యదారులు కరాచీలోను యితర చోట్లను సభిలుచేసిరి. శాంతిభంగముదెచ్చిననియు నేరము లాచించుచునియు గుమ్మారు జుదిరలోని సమైక్యనాయకులును మర 50 మంది యికిరులు అరెస్టుచేయబడి విచారంపబడుచున్నారు.

జరాచీ, సుకూర్ లోక్రిలో నోటీసునిచ్చి రైల్వే వసతి గృహములనుండి సమైక్యదారులను పంపివేసిరి.

రైల్వే యధికారులకును సమైక్యదారులను యరువురికిని గూడ గౌరవ భంగము కాకుండ తాను సమాధానమును కుదిర్చెదనని లోక్రి రైల్వే యూనియను అధ్యక్షుడు సానీగారు చెప్పుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

కలకత్తా హోర్డు బారు లైబరరీక్లబ్బు

శరవాణ్ణికోత్సవము

కలకత్తా జూన్ 16:—కలకత్తా హోర్డు బారు లైబరరీక్లబ్బువారు నిన్నరాత్రి తమ క్లబ్బుయొక్క శరవాణ్ణికోత్సవ సందర్భమున నొక వింధోసంగింప. హోర్డు ప్రధాన న్యాయ మూర్తి యు, నిరర న్యాయమూర్తులను ఆతిథ్యముగా వచ్చిరి. అధ్యక్షత వహించిన ఆద్యక్షులు జెసిరిలు యన్. ఆర్. దాసుగారు క్లబ్బుచక్రము తెలియజేసి అది యొక గుహనముని నుడివరి.

అతిథుల తిరువున జనబుధధ్యము హోర్డు నింకను అభివృద్ధి చెనువలె ననియు దానినిసంబంధి ప్రభుత్వమువారికి తెలియజేసిననియు ప్రధాన న్యాయమూర్తి చెప్పెను. 18 మంది న్యాయమూర్తులను వసతిని గల్పించుటకై డబ్బు శాఖలసియున్నదని చారు చెప్పినప్పుడు సభ్యులందఱు కలతాశ్చర్యములను చేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

త మా షా లు

(ఆంధ్రవత్రికకు ప్రత్యేకము)

న ట న

బండి తనమిదిగ జోవడంవలన చెయ్యినొప్పి పుట్టిం దని నవ్వంగొరకు రామయ్యవ్యాజ్యం తెచ్చెను.

వక్తలు:—ఇప్పుడు నీవు చెయ్యి ఎత్తలేవు గద.

రామయ్య:—కొంచెమువరకు ఎత్తగలను. ఆతైన ఎత్త తేను.

వక్తలు:—అయితే చెబ్బ తగలడంచేత, ఎంతవరకు ఎత్త గవో చూపిస్తావా?

రామయ్య:—ఇదిగో ఇంతవరకే ఎత్తగలను (అని చూపించెను.)

వక్తలు:—అయితే చెబ్బతగలకముందు, ఎంతవరకు ఎత్తే వాడివో ఒక్కసారి చూపించు.

రామయ్య:—ఇదిగో (అని చేయబాగా పైకెత్తెను.)

(స్వాయాభిపతి నవ్వుతు, వ్యాజ్యం కొట్టివేశానని చెప్పెను.

బంతివంటివిల్ల వాడు

ఎల్లయ్య:—రామయ్య కిల్లవాడు బంతివలె ఉన్నాడు.

పుల్లయ్య:—నీకట్లా తెలుసుదా?

ఎల్లయ్య:—కొండపడవేనే తెలిసింది.

సూర్యరశ్మి

భారతీయుడు—ఏమండి, మీదేశంలో సూర్యరశ్మి కని పిస్తుందా?

అంగ్లేయుడు—అట్లా అంటారేం? నిరుటిసంతస్వరం నాలుగుసార్లు కనిపించింది.

చెవుడు

స్నేహితుడు—నీభార్యకు బాగావినపడదుగాబోలు.

కృష్ణయ్య—నన్ను గురించి చెప్పకొనే మాటలుమాత్రం ఎట్లాగో వినిపిస్తవి.

ప్రేమ

భర్త:—నామీద నిజంగా ప్రేమవుందా?

భార్య:—అద్భుతమయిన ప్రేమవుంది.

భర్త:—ఆవసరమయితే నాకోసం చనిపోగలవా?

భార్య:—నాది చనిపోయే ప్రేమగాదు.

సముద్ర ప్రయాణం

ప్రయాణికుడు:—ఇంకా రేవు ఎంతదూరంఉందండి?

ఓడపరంగు:—నాలుగ మయిళ్లు.

ప్రయాణికుడు:—అయితే కనిపించవేం?

పరంగు:—నీళ్లు నిర్భయంగా రేవు.

రహస్యం

బ్యాంకులో ఇచ్చే జీతపు రసీదులమీద ఇట్లా వ్రాసి వుండెను.

“మీజీతంగురించి ఎవరితో చెప్పకూడదు.”

కొత్తగుమ్మా ఒకడు యారసీదుకొంద యిట్లా వ్రాసెను.

“నేను ఎవరితో చెప్పను. ఇంత ప్రవృత్తికేం ఇస్తున్నందు కు మీకు ఎంతసేగ్గా వున్నదో, నాకు అంతకన్నా సేగ్గా ఉన్నది.”

కొత్తటోపీ

ప్రశ్న:—ఈటోపీని నాలుగు సంవత్సరాల నుంచి పెట్టుకుంటున్నావు గదా? కొత్తగా ఉన్నదే?

జవాబు:—ఒకసారి మళ్ళీ గుడ్డవేయించాను. ఇంకో సారి, పకిగుడ్డవేయించాను. ఇటీవల చోటలులోకిపోతే, నాటోపీకి బతులుఇంకో కొత్తటోపీ పెట్టుకొని బయటకు వచ్చాను.

ఫోనోగ్రాఫ్

భర్త:—ఫోనోగ్రాఫ్ లో కొత్తపేట పెట్టాన విన్నావా?

భార్య:—అదేమిటి? గుడ్డగుబ అరుపా?

భర్త:—కాదు. కాదు. నీవు గుర్ర పెట్టేటప్పుడు తీసుకొన్న రికార్డు

అప్పటినుంచి భార్యనుగ్గీ గుర్ర పెట్టలేదు.

చిత్రచర్య

బాంకు గుమాస్తావద్దకు, పల్లెటూరి కావరస్తుడుపోయి, తన సొమ్ముతో ఇయ్యమని కోరెను.

గుమాస్తా:—కొంచెము ఉంచండి. అంతా తీసుకుంటే మీకు లాభంలేదు.

గ్రామస్థుడు:—నాకు అంతాకావాలేను. అంతట గుమా స్తాపేరా పెకం అంతా ఎంచి యిచ్చెను.

గ్రామస్థుడు:—(ఎంచుకుని) అయ్యో, మీవద్దనే ఉంచండి. నేనిచ్చిన సొమ్ము అంతా భద్రంగా ఉండో లేదో అని చూడడానికి అడిగాను.

జూదం

గుజ్జపు పంచాలలో సంపాదించిన పదిరూపాయిలు పెట్టిభర్త భార్యకు చీరకొనియిచ్చెను

భార్య:—మీరు జూదం ఆడడం.

మర్యాదగాలేదు. ఇంకొకచీర, రెవికమాత్రం కొనిపెట్టి, ఆ పిమ్మట జూదం బొత్తిగా మానివెయ్యండి.

సత్య వర్తన

ఉపాధ్యాయుడు—నీవు స్నేహితుడికద చొక్కా ఎ రువు తీసుకొన్నా వనకో. అందులో రూపాయి వుంటుంది. నీవు దాచుకుంటావా?

విద్యార్థి:—దాచుకోనండి.

ఉపాధ్యాయుడు—ఏంచేస్తావు?

విద్యార్థి:—మిత్రులు కొనుక్కొని తింటాను.

తలనొప్పి

ప్రశ్న:—చుట్టతాగితే, తలకాయనొప్పి ఎట్లాపోతుంది?

జవాబు:—చుట్టతాగంగానే నాభార్య లేచిపోతుంది కాబట్టి.

జాగ్రత్త

బండివారు—అయ్యో, డబ్బుఇప్పుడే ఇచ్చివేయండి. బరువు ఎక్కువుగా వుంది. ఎక్కడ విరిగిపోతుందో!

పొర బాటు

సోమయ్య:—రయిలుదగ్గర, లక్షాధికారిని చూచి రైల్వే టికెట్టుక రెక్టరణకొని అర్థరూపాయి లంచము ఇచ్చాను. ఎంత పొరబాటు చేసానో, పిమ్మట తెలిసింది.

కామయ్య:—అర్థరూపాయిని ఆయన తిరిగియిచ్చాడా?

సోమయ్య:—ఇయ్యలేదు.

గీతలు

ఎనిమిది గీతలుగీచి, దానిని తనభార్యకు తంత గొట్టవల యనని, పాపయ్య టెలిగ్రాఫ్ గుమాస్తాను కోరెను.

గుమాస్తా—ఈగీతలు పంపిస్తాననుకో, నీభార్యకు ఏమిఅర్థ మవుతుంది?

పాపయ్య:—అమెకు చదువురాదు. ఎనిమిదిగీతలు చూసి, నేను ఎనిమిది గంటలకు వస్తానని అర్థం చేసుకుంటుంది.

ఆహారం

గ్రామస్థుడు—ఇక్కడి ప్రజలు చేపలువిశేషంగా వాడుతారండి.

బాటసారి—చేపలుతినే మొదకుతు చాల లాభం అంటారు. కాని ఇక్కడ ఒక్కమా తెలిగలవాడు కనిపించడేం?

గ్రామస్థుడు—చేపలు తినకపోయినట్లయితే ప్రజలు ఇంకా తెలివితక్కువగా ఉండేవాడు.

రయిలు

ఇన్స్పెక్టరు—నీవు బెజనాడ వెళ్లవలసివుంటే, బెంగులూరురయిలులో పోతున్నావేమి?

రయిలు ప్రయాణికుడు—అట్లాగా అండి! ఇంజనుద్రో వుతోగూడ ఈ సంగతిని చెప్పినారా, అండి.

మరణం

నాటకంజరుగుతూ వుంటే, చూడవచ్చిన వెంకయ్య గుండెజబ్బువలన మధ్యనే చనిపోయెను.

వెంకయ్య:—పాపం, వెంకయ్య చచ్చిపోయిన సంగతి నీకు తెలుసా?

పిచ్చయ్య:—తెలుసును. నాటకం పూర్తిగాకపోవడం చేత, వెంకయ్యకు అర్థరూపాయ వడ్డమయింది.

నాగపట్నం మ్యునిసిపలు కౌన్సిలులో కార్మిక

సభ్యుల అభ్యర్థితవము

నాగపట్నం, జూను 14:—నాగపట్నం సొదిండియన్ రైల్వేకార్మికసంఘ సాధారణ సభలో బాధిష్ఠుల కె.సి. ముబ్రహ్మ ణ్యచెట్టియారు అధ్యక్షతక్రింద నాగపట్నం మ్యునిసిపలు కౌన్సిలులో కొద్దికాలములో ఖాళీయగు 8 స్థానములకు కార్మిక అభ్యర్థులను నిలువపెట్టవలెనని తీర్మానింపబడెను. (ఆ-ప్రెం)

సరంగునాకరు రాజప్రతినిధి

యగుట

రీడింగుప్రభువు పరిణామము

ఇప్పుడీ దేశమునకు వచ్చుచున్న భారత రాజప్రతినిధి రీడింగుప్రభువు చిన్నతనములో సముద్రమునకు పారిపోయెనని చెప్పుకొనుచున్నారు. భవిష్యద్రాజ ప్రతినిధిగా నున్న యీ యన మొదట నాకాయనముజేసిన ఓడలోనే ప్రయాణము జేసిన వృద్ధనావికుని నేను కలసికొంటినిని టిటుబిట్టు విలేఖరి ఐనెయ్యవకునితో బాటు సరంగు నాకరుగనున్న యాతడు వ్రాయుచున్నాడు. (రీడింగుకుటుంబనామము ఐనెకు)

1876 పెప్టెంబరులో నేను బాగా వ్యాపారముజేయు చుండిన బ్లెయిగు ఆఫీసులో మూడవ ఆఫీసరుగ నుండగా నిది జరిగెనని ఆయన చెప్పెను. మేము పెనార్లువద్ద కూడితిమి. ఓడపై భాగముమీద ఒక బొడుగాటి నల్ల బాలుడు నడిచినట్లు నాకు జ్ఞాపకముగలదు. ఐనెకు యెప్పుడును పారిపోలేదు. ఆయనకు నెలకు ఒక పిల్లింగుజీతము వచ్చునంతవరకు ఓడ పరికరము లుండెను. ఆయనకు కాపైనులో శిష్టి యితరలకన్న మంచి ఆచారమునిచ్చుచు బాగా చూచుచుండు నటుల యేర్పాటు చేయబడెను.

“ఆయనకు పెట్టినతిండి సరిపోవునదికాదు. అప్పుడే ఓడదిగిపోయి రెల్లపుపాకము, ఉల్లిడిరగాయ, పంచదార పొట్టలు కొనుక్కొని తినేది. కాని చాలామంచివాడు. అందరి తో కులాసాగా నుండితినే వాడు. అందు వలన ఓడలోనుండే వారికి ఉత్సాహముగ నుండేది. ఈ తినడములో నింకా వారమునకు ఒకటింపాతిక పానులు ఉప్పుగోమాంసము, ఒక పాను పండిమాంసము, 12 బౌన్సుల చక్కెరగూడియుండేది. ఐనెకు ప్రతిఉదయమును ఓడవెనుక భాగముననున్న ఇత్తడి భాగము నంతకు కుద్దముజేయుటయే ముఖ్యమైన పనియని యాన్యుడుకు తెప్ప దొడగెను. ఆయన కోడిపెట్టల గూళ్లను గూడ కుడుచును. ఆరోజులలో తాపనిర్యాపణ యంత్రములు లేవు. కోడిపెట్టలు పడనుల కొలది ఓడమీద చిన్నగూళ్లలో నుంచబడుచుండును. చోటు చాలక కుమిలిపోయి ప్రతిరోజును కొన్ని రాలిపోవుచుండేది.

చొంగతనము నేరము

పసి పిల్లలందరును యిటుల పడిపోయినవని వంట నాకరుతో జెప్పెడి వారు. అయితే వారు బాగా ఆచారము కావలె నను కొన్నపుడు కోడిపెట్టలలో నొకదాని మెడ పట్టుకొని పసికి అట్లాగే చచ్చి ఉచ్చుచని వంట నాకరుతో జెప్పెడివారు. వాడు దానిని తినటానికి తీసుకొనిపోమ్మని వంట నాకరు చెప్పగానే ఆపిల్లలు. మిగిలిన కోడిపెట్టలవలె లోలోపల సంతోషించి జుబా తెగరజేసెడివారు.

ఈభవిష్యద్రాజప్రతినిధి ముష్టియొద్దములో గట్టి వాడు.

ఒకసారి ఐనెకునకును బాగా జలిసియున్న స్కాచి మనిషీ ఆవంట నాకరుకును నవ్వులకు ముష్టియొద్దము జుగ గా జాలితిమి. ఆ పిల్లవాడు వంటనాకుండి అన్న మెత్తుకొని పోయినాడని అనుటతో అది జరిగెను. ఆనెనగూడ లేచిని పోట్లాడెను. కాని సాయంత్రము ఆయనను కాపైను దగ్గరకు తీసుకొనివచ్చిరి. ఆయన అకాదించిన విషముకూడ మున్నుండు చాల గొప్ప ప్రతిభావంతు డగునరా యననట్లు అప్పుడే భాయ గప్పజెను. కాని ఆయన మూర్ఖుడుగనున్న ముసిలిహ్మనును బిప్పించితేక పోయెను.

ఓడ రియో జేరువప్పటికి ఐజెకు మరియొక ఘనకార్యము జేసె ను. కొన్ని గంటలు ఆయన గట్టున నుండవలెనని సామాను తింపే పనిముట్లలో చేరి దానుకొనెను. రియోవద్ద నావికులకు కెంపీయరు. కారణమేమనగా ఆరేవువద్ద యితర ఓడలలో జేసినయెడల యిబ్బడి జీతమువచ్చు నాకగలదు. ఐనెకు కొద్ది నార్పు గాలెనని కోరెనుగాని యితరులవలె వదిలి పెట్టిపోవలె ననుకొనలేదు. ఓడలోని సామాను దింపు పనిముట్లు దీసి దింపు బలో నానిని పరీక్షింపుమని కాపైను కోరగా ఆయన భవిష్య ద్రాజప్రతినిధి ఒక గొట్టుములో దానుకొనియుండెను.

ఇంతటి సాహసిక యువకుడు ఓడతో కలకత్తాకు తిరిగి పోయెను. ఆయన రేవు వద్దర జూను సరికి కొద్ది సంవత్సరము లలో మరల కలకత్తా రావలెనని వ్రాసి పెట్టినదని అనుకొన లేదు. ఫిరంగుల ప్రేల్చి రాజప్రతినిధి గౌరవములలో సత్కరిం చెదనని అనుకొనలేదు. (టిటిబిట్టు.)

వృత్తాంతలేఖలు

కృష్ణ జిల్లాబోర్డు

(స్వకీయ విలేఖరి)

నరసాపురం, జూన్ 14:— మాజిల్లాబోర్డు సమావేశ మొనరి మొన్న శుక్రవారమునాన తలెత్తుట జరిగినది. ఆలోచన ఉదయము మొదలు సాయంత్రము వరకు ఆగ్రామము వచ్చేయడం మొట్టాలో నంది కలకలలాడుచుండెను. ఉదయము ఎనిమిదింటలకు ప్రావిలర్స్ బంక్షలో కమిటీ మొదలగు ఏర్పాటు చేయబడెను. కాని ప్రెసిడెంటుగారు రావడము ఆలస్యముకాగా ఆమెటింగు పదకొండుంటల వరకు జరుగలేనవచ్చినది. రెండుంటలకు సాధారణ సమావేశము ప్రారంభమై సాయంత్రము 6 ఘంటలవరకు జరిగెను. ఆసనా లోబంధము మొదలగు పనిచేత వినుగు గా కనపడవలసి వడే గాని శ్రీ లోకేశ్వరస్వామి తమ సామాజికచేత చాలావరకు పని సులభపాద్య మాయెనని వాక్ తోచినది. వినుగుకు బదులు ఖులాసాగా పనిని చూపకొనిరి. చట్టపరిషత్ హంకములలో చాలా ముఖ్యమైనవి ఆసక్తికరము లున్నవి.

గుడివాడ తాలూకాబోర్డు

అందులో గుడివాడతాలూకాబోర్డు సంగతి యొకటి ముందు చెప్పవలెను. గుడివాడతాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారి కిన్ని ఇతర మెంబర్లకున్న కలిగిన మనస్సులవల్ల తాలూకా బోర్డు పనిసంభారకరింపబడవని మన విడివరకే యెరుగుదుము. దీనివిషయమై అసలుసంగతి కనుగొనుటకు గవర్న మెంటు వారు లోకల్ బోర్డుల ఇన్స్పెక్టరుగారిని నియమించిరి. తాలూకా బోర్డు పనిని వీరి మనస్సులే ముఖ్యముగా చూచు కొనుటచేత బడ్జెటు కాంక్షను చేయబడక పోవుట మొదలగు పని జరిగినవి. గార్న మెంటువారికి వీరు తెలియబరచగా యీ తాలూకాబోర్డును రద్దుచేసి తిరుగ ఎందుకు యేర్పాటుచేయ మాడదో పదిహేనురోజులలో తెలియపరచ వని జిల్లాబోర్డు వారికి గార్న మెంటు నోటిసు పంపిరి. అది ఆలోచన తీర్మానమునకు రాగా గుడివాడ తాలూకాబోర్డును రద్దు చేసి తిరుగ ఏర్పాటు చేయుటలో జిల్లాబోర్డువారికి ఇష్టమే యనిన్ని ఆదేశ్యముచేయుటలో ప్రెసిడెంటుగారినిన్ని ఇతర మెంబర్లనున్నకూడా ఎన్నుకొనే హక్కునుమాత్రము గార్న మెంటు ఇవ్వవలెననిన్ని జిల్లాబోర్డువారు తీర్మానించిరి.

విద్యావిషయము

విద్యావిషయమై ఆసక్తికర హంకములు తీర్మానింప జడెను. మొదలు కమిటీవారు ఏయేటల్ల విడిల్ స్కూల్ల నుంచ వలెనో ఉదయమున నిర్దేశించెనది. జిల్లాబోర్డువారుకూడా వాటినిన్నిటిని ఆమోదించిరి. అనగా జిల్లాబోర్డు ఏరియాలో పన్నెండు లేక పదమూడు విడిల్ స్కూల్లను స్థాపించెయ్యటయే గాక రెండు ప్రైవేటుస్కూల్లను కూడా కాంక్షనుచేసిరి. అని గడ్డ తైకలూరు ఈరెండు తాలూకా ముఖ్యపట్టణములగుటచేత ఆ తండు స్థలములలో ప్రైవేటుస్కూల్ల పెట్టుట కంగీకరించిరి. కపిలేశ్వరపురములో భార్యభారమునందులలో చాలా చర్చ జరిగినది. ఆసలే పిల్లలచ్చుల తక్కువగానున్నారనిన్ని అచ్చటికి ఆయి దుమైళ్లదూరము గుంటూరుజిల్లా రెవెన్యూ ప్రైవేటుస్కూలుకున్నది గనుక కపిలేశ్వరపురములో ప్రైవేటుస్కూలు ఆవసరములేదనిన్ని జిల్లా ఎడ్యుకేషనల్ ఆఫీసరుగారు పోర్టు చేయగా ఆ రిపోర్టు ను కొందరు మొబల్లర్ల కృతీకరించిరి. చివరకు గ్రామస్థులు పది శేల రూపాయలు డిపోజిట్టు చేస్తామని వాగ్దానమివ్వగా కపిలేశ్వరపురములో భార్యభారము నందుటకు జిల్లాబోర్డువారి కంగీకరించిరి.

టైలర్లొన్నత పాఠశాల

మా పాఠశాలకు బోర్డువారి ఆదేశములలోనికి దీనికొనెడి హంకముకూడా ఆలోచన ఆలోచనకు వచ్చెను. ఈ జిల్లాలో నున్న ఉన్నత పాఠశాలలలో మా టైలర్లొన్నత పాఠశాల ప్రసిద్ధి కెక్కినదనియు నుమారు లక్షరూపాయలు పైగా విలువచేయు పనియు అందువల్ల ఆ పాఠశాలను జిల్లాబోర్డు ఆదేశములలోనికి దీనికొనుటలో ఆదేశపరిమితము ఉండవలయు ప్రెసిడెంటు గార్లైన మీర్జాపురం జమీందారుగారు మొదలునే సలహాచ్చిరి. పాఠశాలయొక్క పేరును మార్చమనిన్ని నరసాపురములో ప్రైవేటుస్కూలుగానే యుంచెదమనిన్ని చెప్పి టైలర్లొన్నత పాఠశాల

ను జిల్లాబోర్డు ఆదేశములలోనికి తీసికొనుటకు బోర్డువారి కంగీకరించిరి. ఇతర కండిషనులు మాత్రము బోర్డువారిచేత ఆమోదింపబడలేదు. తలిమ్మ హంకములలో బోర్డువారికి సంపూర్ణాధికార ముండవలెనని జిల్లాబోర్డువారి ప్రాయశఃడిరి.

ఇతరవిషయములు

ఇంకా ముఖ్యమైన హంకములు జిల్లాబోర్డుకు విభజన రైలుసంగతి మొదలైనవి ఎడెండాలో నున్నవిగాని వీటినిన్ని టెనిగురించి ఆలోచన నిలిపివేసిరి. రైలుసంగతి వచ్చే జూలై మాసములో నందిగామలో నిర్ధారణచేయుట కంగీకరించి పథ చాలించిరి.

* * * * *
రైల్వేసమస్యను గూర్చి గవర్న మెంటువారు తీసికొంటామనే ప్రశ్నను వీరు అనుమతించిచ్చిరి. సూరనముగా 5 బోర్డు విడిల్ స్కూల్లను పెట్టుటకు అనుమతించిరి. పాడైపోయిన రోడ్లకు ఎస్టిమేషనుల ప్రకారము బడ్జెట్టు కాంక్షనుచేసిరి. బెజవాడ తాలూకాబోర్డు అనుభవము 6 వేలు యిచ్చుటకు ఆసనా సాలినా 2 వేల 500 రి పండ్లు యిచ్చుటకు అంగీకరించిరి.

బండా విద్యార్థుల గారు కానుమిల్లి సర్వారాయుడుగారు (కొవ్వూరు తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటు) గవర్న మెంటు పీడరుగానున్నార కాదా అని ప్రశ్నించినపుడు ఆ బెజవాడ తాలూకాబోర్డు ఆధ్యక్షులు కుళందరెడ్డిగారు మన జిల్లాకు ఒక్కలే గవర్న మెంటుపీడరు అయిన హనుమంతరావుగా రనిరి.

గుత్తి పోలీసు ఇక్షాదళము

కుత్తి నేగారి విచారణ

ఉద్యోగుల ప్రచారము

(ఒకవిలేఖరి)

గుత్తి, జూన్ 15:—రాజోపు కుత్తి నేగారి విచారణ యిచు ఆసక్తికరమునకు లొందరకు గారమునున్నది. పదవ లే దీ మొదలు 18-వ లే దీ ఉదయము వరకు ను కలెక్టరు ఉపేంద్ర పాండు గారు యిచుల మకాంచెనది. పెద్దపడగూరు, మేదిసాకులపల్లి, తెలికి, చింతలచెరువు, లక్ష్మంపల్లి మొదలగు గ్రామములను సందర్శించి రెండుపార్టీలతోను సంబంధించిన వారలపైనే పోలీసు ఇక్షాదళమువారికు పన్ను విధింపబడుననియు తక్కినవారు భయపడవలసిన ఆ గర్హము లేదనియు, వారు కక్షాదళము నావశ్యకమని చేయబడుచున్న అంధోదయందు బాల్గాన అనావశ్యకమనియు రయితులకు కలెక్టరు చెప్పుచున్నాడు. కొన్నిభూములు గయ్యగుగా నుండుట జూచి, చెరువుగట్టు యెవరు తెలిసిన కలెక్టరు ప్రశ్నించెను. చెరువు గండి పడెనుగాని యెవరుడు ప్రెంపడెనది గ్రామస్థులు చెప్పిరి డిప్యూటీ కలెక్టరు మాడవ లేదన నుమారు 20 గ్రామోద్యోగులను చింతలచెరువు గ్రామముందు సమావేశపరచి అంధోదయందు చేరవలదనియు, రెండు పార్టీల యందు సంబంధించిన వారలకు పన్ను విధించబడునని చాలవలసినదనియు చెప్పెను. పోలీసు ఇక్షాదళ మనావశ్యకమని జరుగుచున్న ప్రచారమునకు వ్యతిరేక ప్రచారము గుత్తి, పామిడి అక్కింగు సబు మేజిస్ట్రేటు సీతాగారురావు, అక్కింగు తనాసిర్ దారు, రివిన్యూయిన్స్ పెక్టరు పోలీసు కలెక్షనర్లకు ప్రచారము సల్పుచున్నారు. మహా జరులపై సంకేతకములు చేయించుచున్నారు. ప్లేటు మెంటులను వయరుచేయుచున్నారు. డిస్మిసు చేయబడిన చింతలచెరువురెడ్డి, డిస్మిసుచేయబడిన మతి మాకులపల్లి కరణం వెంకటారావు, తిమ్మకొడ్డి పార్టీ వారలు అధికారులకు సహాయుడయ్యుచున్నారు. ప్లేషనరీ మేజిస్ట్రేటు కేసులు వాయిదావేసి ప్రచారముందు పోలీసు సబుయిన్స్ పెక్టరు కరణం వెంకటారావుగారితో కలసి పనిచేయుచున్నారు. ఇక్షాపోలీసు నైశ్యమును నియమించుట అన్యాయమనియు శుద్ధ ఆక్రమమనియు దలంచువారలనునందు కొద్దిసే గారు విచారణ చేయుదురని తెలిసిన లోడనె కొంత నెమ్మది గలిగినది. పీడరు తిమ్మకొడ్డి ఇక్షాపోలీసు నైశ్యమును గావలయునని గోరనందున అధికారులను ప్రతిఘటించువారలు నరసపు పార్టీలోనివారని దలంచి వారిపై పన్ను విధించబడునని తోచు నట్లు ఉద్యోగులు సంచరించుచున్నారు. సబ్ మేజిస్ట్రేటు సీతారామారావు గారు యింత ఉద్యోగులు అంటించిన ఆప్పికోటిసులను చించివేయుచున్నారు. కమిషనరు యెదుట వాగ్దాని విధానలసినదని గ్రామస్థులను గోరుచున్నారు. నోటీసుల నంటించినందులకు గ్రామోద్యోగుల డిస్మిసు చేపెద మని తెదరించుచున్నారు. (కొంతిద్వారా)

నరసాపురం

(స్వకీయవిలేఖరి)

శాసనసభ ఎన్నికహక్కులు

జూన్ 14:—ఇటీవల శాసనసభ ఎన్నికహక్కులను స్పష్టికొందించే ఆలోచనలు ఇండియా గవర్న మెంటువారు చేయుచున్నారని మద్రాసు మెయిర్ సుత్రిక ప్రచురించినది. ఇంతకుముందుగానే మాగ్రామములో దీనివిషయమై కొంత అందోళన జరుగుచున్నదని నేనిచ్చట ప్రజలకు తెలియబరచకలసియున్నది. భూమిపన్ను చెల్లించువారికి ఎన్నికహక్కు ఎట్లు కలుగుచున్నదో అట్టిహక్కు ఇతర ఆస్తిపైనే పన్ను చెల్లించుచున్న వారలకుకూడా ఎట్లుండకూడదనే యంశము మాగ్రామములోని యొక సంఘమునకు కలవరము కలుగజేయుచున్నది. భూమిని ఆస్తిగా పెట్టుకొని ఆసేతులు తీనించుచుండినట్లు మాగ్రామములో కాదు మాజిల్లాలో ఇంకా మనరాజధానిలోని అనేక జిల్లాలలో పడవలనే ఆస్తిగా ఎంచుకొనిజీవింపుచున్న కొందరు గలరని ను సమంతర మెరిగియున్న విషయమే. వీరు చాలవరకుపల్లెల లగులు. సాధారణముగా మరకవాళ్లని ఎనము వారిని పిలుచుచుందుము. వీరు పడవలపైనే సం॥ నకొకతూరి టన్నులకు మూడురూపాయలచొప్పున లైసెన్సుఫీజును కట్టుచుందురు. సాధారణముగా పడవల మూడుటన్నులకు పొమ్మగానే యుండును. ఇట్టివారు మాతాలాకాలో నుమారు మూడువందలమందియున్న గోదావరితూడ్చి పశ్చిమజిల్లాలలో నుమారు పదువేలమంది యున్నట్లున్న నేను వినుచున్నాను. వీరు ఒక్కొక్కరు ముప్పదిరూపాయలు మొదలు నూరు రూపాయలుపైగా ఏటేట మొత్తమునై సన్ను ఫీజుకొంద గార్న మెంటువారికి చెల్లించుచున్నారు. వీరికి వీలవోటింగుహక్కు లేకుండవలెనో అనెడి ఆలోచన వీరినాయకులలో కొందరికి కలిగెను. కాలికట్టులోని రావుసాహెబు పి. వి. గోపాలన్ ఎస్. ఎస్. సి. గారు పైస చెప్పిన సంఘము వారిలోనివారే యని యచ్చటివారు తెలిసికొని వాటితో ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు జరుపుచుండిరి. నదరు గోపాలన్ నాయకర్ గారు గార్న మెంటు మెంబరుగారైన ముద్దుబ్యాంక్ దొరగారితో ముచ్చటించగా దీనివిషయమై తప్పక గవర్న మెంటువారు ఆలోచించెదరని దొరగారు నాయకర్ గారితో చెప్పిరట. నాయకర్ గారు ఆసక్తమానమును ఇచ్చటి వారికి తెలియబరచిరి. ఇచ్చటివారు గార్న మెంటువారికి అర్జీని పంపబోవుచున్నారు. భవశేష్యరం, బెజవాడ, చెన్నపట్నం ఈ మూడువోట్ల బోటు సూపరిం పెండెంటుగార్లవద్ద ఏడేజిల్లా లలో ఎంతమంది ఏడేమొత్తములను చెల్లించుచున్నారో పరి యోజాబితా లున్నవనిన్ని వాటినిజటి ఓట్ల జాబితాను తయారుచేయవచ్చుననిన్ని గార్న మెంటువారికి తెలియబరచుచు, ఈ సంఘమునకు వోటింగుహక్కును ఇవ్వవలసినదని గార్న మెంటు వారిని యిచ్చటి మరకకులజాలు ప్రార్థించబోవుచున్నారు.

ఆదవాని

(స్వకీయవిలేఖరి)

జూన్ 18—జూన్ 10 వరేదని శ్రీయత లిలకు విజయస్వామిజి పంజాబుగారు పోస్టాఫీసు యెదుక మైదానములో వికమర్శము నురియు ఆహింస అను తత్వములగున్న హిందీభాషలో హెచ్. యం. డి. ఖాజీ ఖాదరుమొహిదీన్ సాహేబుగారి అధ్యక్షత క్రింద ఉపన్యసించుటలో మాంసాహారమును ఖండించుటయేగాక ఆదవాని గ్రామములో హిందూ ముసల్మానులమత సాక్షమాలు గలిగిన విషయముగా ఉభయపార్టీలతరపున పెద్ద మనుష్యుల శేర్షరమణిని శబ్దాపరా పవక్కురించుకొనుట చాల శ్రేయస్కరముగ నుండునని నోక్కి నడిచిరి.

అగ్రాసాధిపతి ఉపన్యాసమున అభిప్రాయములనే నోక్కి హిందూసానిభాషలో మాలూడి.

తరువాత మి. రా. కల్లుభావి నరసింగరావుగారు స్వామిజిగారి యొక్కయు అగ్రాసాధిపతిగారియొక్కయు కొరిక ప్రకారము ఉపన్యాససారాంశమును తెలుగుభాషలో చెప్పుట, మనీరు కడుగుగ వాద్యములతో దేవతాతత్వమును నడవలయునని హిందూవులును—కూడదని ముసల్మానులును బయలువున్న వ్యవహారమును పరిష్కరించుకొనుటకు ఇంచాక మహాత్మాగాంధీ మహానుభావుడు ఆదవాని రైల్వేస్టేషన్ ప్లాటు భారముపై యిచ్చిన హితోపదేశము ప్రకారము పరిష్కరించుకొనిన చాల శ్రేయముగా నుండుటయే గాక శోభుభిరులు తప్పుకు ఆని చాల విఫలముగా ఉపన్యసించిరి. అంతటితో పథ ముగిసెను.

కాకినాడ తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘము

18-6-1925 తేది తనివారం మధ్యాహ్నం 4 ఘంటలకు కాకినాడతాలూకా కాంగ్రెసు సంఘముయొక్క సామాన్య సభ కాకినాడలో సమావేశమయ్యెను. శ్రీయుత బులుసు సాంబమూర్తిగారధ్యక్షత వహించిరి. ఇరువదిమంది సభ్యులు హాజరైరి.

శ్రీ రామ న ము లు

(1) కాకినాడ తాలూకాలోని మొదటి యాదిగువ ప్రకారం ఫిర్యాలులో కనీసము 50 మంది సభ్యులను చేర్చుటకు కోరబడుచున్నారు.

1. కాకినాడ ఫిర్యా— కంభంపాటి సోమయాజులుగారు, కార్యదర్శి.
2. చామర్లకోట ఫిర్యా—దుద్దుంపూడి అచ్చయ్యగారు.
3. మేరపాడు ఫిర్యా—గోలి మునెయ్యగారు, ఆవసరాల రామచంద్రారావుగారు.
4. గొల్లమూడుపాడు ఫిర్యా—కాకర వెంకన్నగారు, గరిమెళ్ల సత్య వీరభద్రారావుగారు.
5. కోరంగిఫిర్యా—లక్కరాజు సుబ్బారావుగారు, నామని నరసింహం చాయుడుగారు.
6. యండమూడుఫిర్యా—కొండేపూడి మత్తంగార, గరగ సుబ్బారాయుడుగారు, భద్రిరాజు కామరాజుగారు.
7. కరపిర్యా—ధూళిపూడి వెంకట్రావుగారు.
8. పెనుగుదురు ఫిర్యా—శ్రీపాద జగన్నాథంగారు, సోమంచి మార్యనారాయణగారు.

(2) కాకినాడతాలూకా లోని కాంగ్రెసు పార్టీని యేర్పాటు చేయడమైనది. ఈక్రింది సభ్యులు మొదటిపార్టీగా నున్నారు.

1. శ్రీయుత ధూళిపూడి వెంకట్రావుగారు.
2. లక్కరాజు సుబ్బారావుగారు.
3. దుద్దుంపూడి అచ్చయ్యగారు (కార్యదర్శి)
4. గరగ సుబ్బారాయుడుగారు.
5. నామని నరసింహంనాయుడుగారు (పార్టీ అధ్యక్షుడు)
6. గోలి మునెయ్యగారు.
7. కాకర వెంకన్నగారు.

(3) కాకినాడ తాలూకాలో తిలక్ స్వరాజ్యనిధి వసూలు ని॥ యి॥క్రింది సంఘమును ఏర్పాటుచేయడ మైనది.

1. శ్రీయుత బులుసు సాంబమూర్తిగారు
2. ,, మండపాక రంగయ్యనాయుడుగారు.
3. ,, ధూళిపూడి వెంకట్రావుగారు.
4. ,, నామని నరసింహంనాయుడుగారు.
5. ,, కొండేపూడి మత్తంగారు.
6. ,, దువ్వూరి సుబ్బయ్యగారు.
7. ,, దుద్దుంపూడి అచ్చయ్యగారు.
8. ,, లక్కరాజు సుబ్బారావుగారు
9. ,, యల్లాజోళ్లల కామేశ్వరరావుగారు
10. ,, ఏను చినసర్తిరాజుగారు
11. ,, కోటమర్తి చినరఘుపతిరావుగారు
12. ,, గోలి మునెయ్యగారు

కాకినాడతాలూకా కాంగ్రెసు సంఘముయొక్క సా మాన్యసభసమావేశముల మధ్యను తాలూకా కాంగ్రెసు పని యంతయు అన్ని విషయములయందును పూర్తిగా నిర్వహించు టకు కార్యనిర్వాహకవర్గమువారికి సంపూర్ణాధికారము ఇయ్యడ మైనది.

కాకినాడ మ్యూనిసిపల్ కాంగ్రెస్

పార్టీ నిబంధనలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

1. 18-6-1925 సం॥ రం ఫిరవారం మధ్యాహ్నం 4 ఘంటలకు కాకినాడ తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘ భవనమున కాకినాడ మ్యూనిసిపల్ పార్టీ ద్వితీయసమావేశము జరుపబడెను.
2. సదరు సభకు హాజరైన సభ్యులు:—1 యల్లాజోళ్లల కామేశ్వరరావుగారు 2 నేట్రకంటి క్రినివాస కోనేట్రావు గారు 3 పులవర్తి భీమలింగమూర్తిగారు. 4 లక్కరాజు సుబ్బా రావుగారు 5 యేను చిన సర్తిరాజుగారు.

3. ఈ సభయందు ఈ క్రింది నిబంధనల ప్రకారం పార్టీ వారు నడచుకొనుటకు తీర్మానింపబడినది.

నిబంధనలు:

1. ఈ పక్షమునకు 1 అధ్యక్షుడు వ్యవహారాలను నిర్వహించుటకును, వారు ప్రతిపంపత్సేమున నెన్నికలు జరుపబడు ప్రత్యేకసభయందు తిన్నకొనబడుదురు. ఈ సభా స్యులవారములకు ప్రతిపంపత్సేమున నవంబరు నెల మొదలు రాజో పు నవంబరు నెలవరకును వ్యవహారసంవత్సరముగ నుండును.
 2. అధ్యక్షుడు లేక వ్యవహార ఏకమవ్యవస్థనయినను పక్షసమన్వయగా నూచించినయెడల దానినిగూర్చి యొచించుటకు పక్షసభ్యుల సమావేశము జరుపబడును. సదరు సమావేశమున వ్యవహార తగిన ప్రచురణములనున సదరుసమన్వయ పురపాలక సంఘమున చేర్చుట వచ్చుటకునుండే సమావేశ పరుపవలయును.
 3. అట్టి సమావేశమున హాజరైన సభ్యులలో 2/3 సభ్యులు పక్షసమన్వయగా నెంచినయెడల సదరువిషయమై సభ్యులు పురపాలకసంఘసభయందు తమ యిచ్చానుసారము సమన్వయ రీ యవచ్చును. లేక అట్టిసమన్వయ 2/3 సభ్యులవలన పక్షసమన్వయగా పరిగణింపబడినయెడల 2/3 సభ్యుల తీర్మానముప్రకారము అం దరసభ్యులు బద్ధులయి పురపాలకసంఘమున తమసమన్వయ నిచ్చి తీరవలయును.
 4. ఆవకాశముల ననుసరించి, సమన్వయ విషయములలోను పక్షసభ్యులుగా నుండుటకు వీలులేని యితరులనుగూడ కాంగ్రెసు మ్యూనిసిపల్ పక్షముయొక్క సాధారణవిధానము నంగీకరించువారలను సహకారులుగను సహచరులుగను తీసికొనవచ్చును.
 5. కాంగ్రెసుమ్యూనిసిపల్ పక్షసభ్యులందరును మ్యూనిసి పల్ సభ్యులను తదితరసభ్యులను నూలు లేక పట్టుబట్టరుదురునులను మూత్రము విడిగా ధరించి పోవలయును.
 6. పురోభివృద్ధికి అనుకూలమైన పద్ధతుల ననుసరించి పన్నులు తక్కువలో నుండుటకు కాంగ్రెసు మ్యూనిసిపల్ పక్షమువారు ప్రయత్నించెదరు.
 7. నగరమునం దింకను అభివృద్ధిచెందని భాగములను గూర్చి సమన్వయములయందును ప్రత్యేకక్రద్దను తీసికొనుటకు యీసంఘము బద్ధకంకణ యయి యుండును.
- పురపాలకసంఘ సభ్యేతరులను గూడ సంఘసభ్యులుగ తీసికొనవచ్చును.
- నగరకాంగ్రెసు సంఘఅధ్యక్షుడును కార్యదర్శియు తమ యుద్వ్యగమునుబట్టి కాకినాడ మ్యూనిసిపల్ పక్షసంఘమునందు సభ్యులుగా నుండురు.

స్థానిక స్వపరిపాలనా సంస్థలు

కాంగ్రెసు కార్యక్రమము

గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెసు, స్వరాజ్యపార్టీలు యేర్పరచిన యావసంఘమునా క్రింది కార్యక్రమమును, ప్రమాణపత్రికను స్థానిక స్వపరిపాలనా సంస్థల విషయములో నిర్ధారణ గావించిరి:—

- (1) స్థానిక స్వపరిపాలనా సంస్థలను ప్రభుత్వవిశేషము నుండి సాధ్యమైనంతవరకు తప్పించుట.
- (2) స్థానిక సంస్థల పాలనములో అక్రమములను తొలగించుట.
- (3) రేటుపేయర్ల భారమును తగ్గించుటకు వైసంస్థలలో ఖర్చులను తగ్గించుట.
- (4) వైసంస్థలకు యిదివరలోనే స్వాధీనములో నుండి యున్నటువంటిగాని, ఇకముందు స్వాధీనపరచుకొనునట్టిగాని బంజరీభూములను, వీరుల గృహసౌకర్యములకై ఉపయోగించుట.
- (5) వీరులకు ధర్మవైద్య సహాయమును చేయుట, ఆయుర్వేద యూనానావైద్య పద్ధతులను ప్రోత్సహించుట.
- (6) వైసంస్థలకు కావలసిన వస్తుసామగ్రి సాధ్యమైనంతవరకు స్వదేశములో ఉత్పత్తి అయ్యేవాటినే ఉపయోగించుట; వైసంస్థలకు గావలసిన వస్తువులను స్వదేశవర్తక సంఘముల నుండియే కొనుట.
- (7) వైసంస్థలకు సంబంధించిన ఉద్యోగులచేత ఖర్చురు ధరింప బ్రోత్సహించుట.
- (8) దేశీయకళలను, వృత్తులను వృద్ధిచేయుట.
- (9) వీరుల, భవనముల వగైరాల విజాతీయనామములను మార్చి జాతీయదర్శమున ననుసరించిన నామములను పెట్టుట.
- (10) మద్యపానమును సంపూర్ణముగ అంతమొందించుట.

(11) వైసంస్థల స్వాధీనములో నున్న విద్యాలయములలోని విద్యను జాతీయదర్శములకు అనుకూలముగా మార్చుచు ఖర్చు ఉత్పత్తికి సాధనములైన రాబులను మగ్గములకు నెల కొల్లుట; బాలబాలికలకు నిర్బంధించిత విద్య గరపుట.

* * * ప్రమాణ పత్రిక.

(1) నాఅధ్యక్షత్వ విషయములో జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘ, స్వరాజ్య పార్టీలచే నియమింపబడిన స్థాయిసంఘ తీర్మానమునకు ఒప్పునను. నన్ను అధ్యక్షిగా అంగీకరించనియెడల అతీర్మానమునకు వ్యతిరేకముగా వర్తించను.

(2) కాంతియత మైత్రీయువ్యమైత్రీయు సకలసాధనములచే భారతీయులు స్వరాజ్యమును సంపాదించవలెను. అను మతమును నే నంగీకరించుచున్నాను.

(3) స్థానిక స్వపరిపాలనాసంఘములయొక్క సభలలో ను వాటికి సంబంధించిన కార్యములు నిర్వర్తించు సమస్త సమయములందును ఖదరువస్త్రములను ధరించుచుండెదను.

(4) కాంగ్రెసు నిర్మాణ కార్యక్రమమునకు అనగా, ఖద్దరు వృత్తివ్యాపకమునకును, అస్పృశ్యతా నివారణమునకును హిందూ మహమ్మదీయ సమైక్యసమునకును లోడ్చెదను.

(5) ప్రభుత్వోద్యోగులకుగాని వారి నియోజకులకుగాని సజ్జానపత్రముల నిచ్చుటకు నేను ఒలు నివ్వను.

(6) అధ్యక్ష పదవికిగాని ఉపాధ్యక్ష పదవికి గాని మరియే యితర పదవులకుగాని సభ్యులలో నెవ్వరు నిలువవలెనని స్థాయిసంఘమువారు నిర్ణయించెదకో దానికిసమ్మతించ వారికే నావోటు నిచ్చెదను.

(7) జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘ స్వరాజ్యపార్టీలు ఏర్పరచు స్థాయిసంఘమువారు నిర్ణయించు ప్రకారము స్థానిక సంఘ సభలలో ప్రవర్తించెదను. వారినిర్ణయములు నాంతరతాత్పర్య వ్యతిరేకమని తోచినయెడల నాసభ్యత్వమునకు రాజీనామా యివ్వ గలవాడను.

ఇది నాబుద్ధిపూర్వకముగ వ్రాయించి యిచ్చిన ప్రమాణపత్రిక.

చౌక్ హైస్కూలు ప్రాతవిద్యార్థిసంఘము గుంటూరు

పై పాఠశాల ప్రాతవిద్యార్థి సంఘపు నాల్గవ వార్షికోత్సవము యీనెల 28-6-25 (ఆదివారము)న స్కూలుభగవమునందు జరుగును గాన ప్రాతవిద్యార్థులెల్లరును, ప్రాతఉపాధ్యాయులును దయయుంచి రాబ్రాధితులు. రాదలచినవారు వెంటనే కార్యదర్శి గారికి తెలుపవలెను. తమకుదొచ్చినదలను విరాళములను కార్యదర్శికి పంప బ్రాధితులు.

కొంపల్లి రామనాథము కార్యదర్శి

తునితాలూకా కాంగ్రెసు సంఘము

ఈసంఘము తునిలో శ్రీవిద్యానంద పుస్తక భాండాగారమునందు సమావేశమై 18-6-25 తేదీని జరిపిన ఎన్నికలు.

1. జొన్నలగడ్డ నరసింహమూర్తిగారు అధ్యక్షులు.
 2. శ్రీరాజా మిర్రా నల్లపరాజు అప్పల నరసింహరాజుగారు, ఉపాధ్యక్షులు.
 3. కోడేటి రంగారావుగారు, కార్యదర్శి.
 4. పొన్నాడ పాపయ్యరాజుగారు, సహాయ కార్యదర్శి.
 5. నూరంపల్లి గోవిందరాజులుగారు, కోశాధిపతి.
- జిల్లా సంఘసభ్యులు:— 1. రంగారావులు 2. పొన్నాడ పాపయ్య రాజుగారు 3. చల్లా వెంకట్రావుగారు 4. కొండపల్లి జగన్నాథ దాసుగారు 5. దబ్బారాజు రంగ నాయుడుగారు 6. నేనాధిపత్యం వెంకటా చార్యులుగారు 7. శ్రీరాజా మిర్రా నల్లపరాజు అప్పల నరసింహరాజుగారు 8. బి. బి. దేవరగారు 9. చెరువూరి వెంకట్రాజు గుప్తగారు 10. నూరంపల్లి గోవిందరాజులుగారు.

ఆంధ్రరాష్ట్ర సంఘసభ్యులు:— 1. కోడేటి రంగారావులుగారు, 2. కొండపల్లి జగన్నాథదాసుగారు. కోడేటి రంగారావులు, కార్యదర్శి.

ఆంధ్ర తారాంజనము

మదరాసు వెన్సిల్స్ ప్రత్యేక సదుపాయములు-జూను నెలాఖరువరకు మాత్రమే

ఇప్పటి ధరలమీద 100 కి 5 చొప్పున తగ్గించడమైనది. చెన్నరాష్ట్రము, నైజామురాజ్యము, బొంబాయి రాష్ట్రములో బొంబాయివరకు గల ఏకబ్రాణమునుండి అయినా 50 రూ. కు వైబడిన అర్హులకు రైలుఖర్చులు మేమే భరింతుము.

వ్యాపారస్తులకు మంచిలాభముగదా—తరుణము మించకుండగ అర్హులంపండి.

మద్రాసు వెన్సిల్స్ ప్యాక్టరీ, మద్రాసు.

1964

పురమాపీపనులుకు, పోకరపనులకు
సుప్రసిద్ధమైన నిలయము

బహుమానమిచ్చు గిన్నెలు, పంచెపులోటాలు, పలుకరములలోను, పరిమాణము లందును మాతృస్థితిగానున్నవి, ఇవిగాక సకలమైన వెండిసామానులు, బంగారు బహుమానపత్రములు, డాలరులు, సాదాఉంగరములు, కెంపులు, పువ్వురాగములు చెక్కిన ఉంగరములహూడ నున్నవి. సవరము బంగారుకు, సీమ వెండికి పూచీనిచ్చెదము. యిదివరలో మానద బేరముచేయనివారు ఒకదాని చేయగోరెదము.

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి, గురుస్వామిశెట్టి

నగలవర్తకులు,

కంపెనీ,

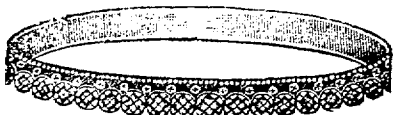
25, చై నాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమున దొరకు అమూల్య గ్రంథములు

పరిశ్రమత్యుపాఖ్యానము-పద్యకావ్యము. కవిత్యము కడు రసవంతమై ముద్దులు మూట గట్టుచున్నది. కల్పనలు మెండు ఈ గ్రంథమును. శేషట్టిన పాఠకుల కొకపద్య	0	0
మేని పదల మది జనింపదు.		
(శ్రీ) గురుబోధామృతము అను వేదసారగ్రంథము భక్తిపాటలు, శ్రీమతి కట్టమంచి తిరుమలమ్మగారు వ్రాసినది.	0	4 0
ఆరాధనవిధి 0 4 0 ఆత్మజ్ఞానా సంఘము (శరీరము విడిచిన తరువాత ఆత్మస్థితి)	0	8 0
హిందీ మొదటివాచకము. డిటా ...	0	6 0
కల్లకొముది (నిఘంటువు శేబులోనిముద్రనది) ...	1	4 0
మొదటి పుస్తకము ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, 7, తంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు.		

నవరము బంగారుతో చేయబడిన

దకంవారిగాజులు, చెయికులు, అడ్డ రేలు, మల్లెమొగ్గలు ఉంగరాలు వస్త్రా నాలు, వెండిసామానులు, బహుమతి పోసంగుటకు యోగ్యమైన మురియక సాక మానద శేష వేరే స్థలములందు అర్హు యివ్వగ. మజూరీలు చాలా సహాయముగా యివ్వబడును.

పత్రములు కపెలు వస్త్రా నగలు గ్యారంటీగానున్నా చెప్పిన టయ ముకు సరిగా పంపబడును. మావద్ద నుంచి వకసారి తెప్పించినచో మీగు

ఇండియన్ జ్యూవెలరీషార్టు, నగర్తవేట, బెంగుళూరుసిటీ.

మాత్ర కోశ వ్యాధులు - ఒక కొత్త చికిత్స

URESOL (యురిసాల్)

అను ఔషధమును వాడుటచే తప్పక నిజముగా కుదురును

9 మొదలు 12 కాపీసల్లు ఉపయోగించిన చాలును

అన్ని మందుల హేతులందు, యితర దుకాణములందు విక్రయమునకు దొరకును.

ప్రాప్తికొను కావలసినవారు ఈ దిగువ వినియోగమునకు వ్రాయవలెను.

C. T. Hari & Co. 45, Singarachari Street Triplicane Madras

కమలాక్రి

(విచిత్రకథ)

గంధక ర్త:- నెల్లూరు వెంకటగిరి మహా రాజాకాలేజీ ప్రధానాచార్యులు మ - రా - శ్రీ, రాయనం వెంకటశివుడుగారు ఎం. ఏ. ఎల్. టి.

సాంఘికనవల:- ముప్పదేండ్లకు పూర్వపు ఆంధ్రదేశస్థితి, ఆకాలపు చదువునంధ్యలు, పిల్లల యాటపాటలు, ప్రతాచారవ్యవహారములు, గూఢ శీలములు సందర్భానుసారముగ పాత్రలయందు ప్రత్యక్ష మగుచుండును.

120 పేజీలు. ఛెదరై వైకుంఠాగితము. మంచి అమ్మ. 0.8.0. విలాసము :-

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,

నెం.7, తంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు.

మేలయిన మదరాసు

న శ్య ము

మంచిపా గాకుతో వెన్న కాచిన సేతితో కు భ్రమగా పేరుగాంచిన పనివాండ్రచే తయారుచేయించి దేశమంత టికి స్పష్టయిచేయుచున్నాము.

ప్రతి 1 కి ధర రూ 8-4-0 పోస్టు రైలు టేరు 1 కి ధర రూ 0-12-0 ఖర్చులు పి. యస్. సుగంధనశ్యము రు 0-4-0 ప్రత్యేకము.

పి. యస్. పార్థన్ & కంపెనీ,

నెం 1 మెంకయ్యవీధి, మద్రాసు.

శ్రీకృష్ణ జ్యోతిష మార్గదర్శిని

ఈపుస్తకమును చదివినచో ఎవరికివారు క్రొవన సం॥ రములో గణితముతో నిమిత్తములేకుండా ప్రతిగంట, రోజు, మాసము, దశ, సం॥ర ఫలితములు కాంతులు తెలిసికొనగలరు. తగ్గింపు రైల పోస్టేజిసహా 1-4-0 అణాలు.

శ్రీరాంప్రసాద్ జ్యోతిషమందిరము,

భీమవరంపోస్టు, భీమవరంతాలూకా, కృష్ణాజిల్లా.

వేలకు మందు వెల్లిసీసా 1-కి రు. 0.4-0

ఈ నూనెను తలకురాచిన పేలు ఈపి నశించును. చర్మమునకు వెండ్రుకలకుహాని యుండక వెండ్రుకలు పెరుగును.

అమృతాంజనండ్లిపో, బొంబాయి - మదరాసు.